

วารสาร

นวัตศาสตร์สหวิทยาการ

Journal of Innovative Interdisciplinary Science

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3
กันยายน – ธันวาคม
2567

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

Innovate of Interdisciplinary Sciences Club

วารสาร นวัตกรรมสหวิทยาการ

Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ นักศึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์กับสถาบันการศึกษาอื่นหรือองค์กรอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์คล้ายกัน

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : นวัตกรรมสหวิทยาการ

ภาษาอังกฤษ : Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences

Website : <https://ms.nsr.ac.th>

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษมี งามมีศรี

กองบรรณาธิการภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์	สิงห์ทองชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐธีรนนท์	รอดชื่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดุลเดช	ถาวรชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริกาญจน์	ทวีพิธานนท์
อาจารย์ ดร.ไกรวิชญ์	ดีเอม
อาจารย์เจนจิรา	เงินจันทร์
อาจารย์มัลลิกา	ภูมะธน

กองบรรณาธิการภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.อภินันท์	จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร. ปาจารย์	ผลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา	สิงห์ทองชัย	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ดร.รุจิกาญจน์ สานนท์

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี

ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์

ดร.ฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์

เสียงใต้

Mrs.Xuan Ning

Mr.Xin Liu

Mr.Soulxay Inthasone

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สมาคมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเกริก

โรงเรียนนานาชาติจีน (ประเทศไทย)

National University of Laos in Lao PDR

ฝ่ายประสานงานและดำเนินการ

นายหิรัญ ศรีพิณฑุสร

นายภานุวัตร แดงนวลจันทร์

นางกัลยา จูท่า

นางสาววาสนา อาจสารกิจ

เจ้าของ

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

(Innovative of Interdisciplinary Sciences Club)

ตัวย่อ น.ศ.ว. ย่อภาษาอังกฤษ I.N.Sc.

ตั้งอยู่ที่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เลขที่ ๓๘๙ หมู่ที่ ๙ ถนนสวรรค์วิถี

ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

กำหนดออก

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ประเภทบทความที่รับตีพิมพ์

1) บทความวิชาการ (Academic Article)

2) บทความวิจัย (Research Article)

3) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

กระบวนการพิจารณาบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) และบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน จาก 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความ และผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double – Blind Peer Review) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาษาที่รับตีพิมพ์

เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ข้อมูลลิขสิทธิ์ต่าง ๆ

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้นิพนธ์ทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสารฯ พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้นิพนธ์ทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะในวารสารนวัตศาสตร์สหวิทยาการ (Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences) เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางหรือเนื้อหาอื่นๆ ของผู้นิพนธ์อื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้นิพนธ์ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการ ก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ หากไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเบื้องต้น ทางวารสารจะถอดบทความของท่านออกโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น

บทบรรณาธิการ

วารสารนวัตกรรมศาสตร์สหวิทยาการ ได้มุ่งมั่นสู่การเป็นเวทีเผยแพร่องค์ความรู้ที่หลากหลายในมิติของนวัตกรรมและสหวิทยาการอย่างต่อเนื่อง ฉบับนี้นับเป็นปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการสร้างสรรค์และถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณภาพผ่านบทความและผลงานวิจัยที่มีความหลากหลายและความสำคัญในเชิงวิชาการ ในฉบับนี้วารสารได้นำเสนอผลงานทั้งหมด 5 เรื่อง โดยแบ่งเป็นผลงานวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง และผลงานวิจัย จำนวน 3 เรื่อง ผลงานวิชาการทั้งสองเรื่องได้นำเสนอประเด็นสำคัญที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล เรื่องแรกเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) กับความสำเร็จในการทำงานของอาชีพนักบัญชี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยเสริมศักยภาพในสายอาชีพสำคัญ อีกเรื่องหนึ่งคือ การศึกษาแนวคิดแบบองค์รวมเชิงคุณค่าในมิติเวลากับโลจิสติกส์ ซึ่งเน้นการประยุกต์ใช้แนวคิดเชิงบูรณาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการระบบห่วงโซ่อุปทาน

ในส่วนของผลงานวิจัยนั้น ประกอบด้วยเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรมผู้บริโภค เริ่มต้นด้วยการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความท้าทายของธุรกิจในยุคที่ยานพาหนะไฟฟ้ามีบทบาทสำคัญ ผลงานวิจัยชิ้นถัดมาคือ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มุ่งเสนอแนวทางการพัฒนาสวัสดิการเพื่อความยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของชุมชน ปิดท้ายด้วยผลงานวิจัยที่ศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยเน้นถึงอิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจเดินทาง ซึ่งถือเป็นข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในอนาคต

วารสารฉบับนี้ ได้รวบรวมผลงานที่สะท้อนถึงความเชื่อมโยงของแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติจริง ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ทั้งในด้านการพัฒนาวิชาการและการประยุกต์ใช้ในสังคม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้รับองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนางานวิจัยหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ต่อไป ในนามของกองบรรณาธิการ ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อ่านทุกท่านที่มีส่วนร่วมสนับสนุนให้วารสารนวัตกรรมศาสตร์สหวิทยาการมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และขอส่งความปรารถนาดีและความตั้งใจในการสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

รองศาสตราจารย์ ดร.ลักษมี งามมีศรี

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิชาการ

การประยุกต์เทคโนโลยี AI กับการสำเร็จในการทำงานของอาชีพนักบัญชียุคดิจิทัล
กิตติยา พรหมชาติ และรัตนาวดี จันทร

1

แนวคิดแบบองค์รวมเชิงคุณค่าในมิติเวลา กับโลจิสติกส์
ณัฐพันธ์ เกษสาคร และฤทธิชัย สิงห์ทองชัย

9

บทความวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า
ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
นัฐกาน นัยนานนท์ และธิตติยา ทองเกิน

27

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
ภาวินี สิงห์เถื่อน และคณะ

46

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชัน Y
ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์
ณิชากรณ สุวรรณศรี และเสาวลักษณ์ ใจหล้า

62

การประยุกต์เทคโนโลยี AI กับการสำเร็จในการทำงานของอาชีพนักบัญชียุคดิจิทัล

Application of AI technology to the success of the digital accounting profession

กิตติยา พรหมชาติ¹ และ รัตนาวดี จันท²

Kittiya Promchat¹ and Rattanawadi Chantorn²

Received: October 9, 2024

Revised: December 15, 2024

Accepted: December 20, 2024

นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ เทศบาลตำบลสลกบาตร จังหวัดกำแพงเพชร¹

ครูโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร²

Procurement Officer, Salokbat Subdistrict Municipality, Kamphaeng Phet Province.¹

Teacher, Suankularb Wittayalai Thonburi School, Bangkok.²

E-mail: mynameprom18@gmail.com¹, Rattanawadi.1584@gmail.com²

บทคัดย่อ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้มีการวิเคราะห์อย่างแพร่หลายว่า AI จะสามารถเข้ามาทดแทนแรงงานคนในหลายอาชีพได้ แต่นักบัญชียุคดิจิทัลกำลังปรับตัวทักษะในการทำงานของตัวเองไปพัฒนาอย่างอื่นแทน การปรับความคิดและสร้างบทบาทในฐานะผู้ให้คำปรึกษาทางการเงิน และช่วยวางแผนภาษีอากร ซึ่งจะก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน และช่วยลดต้นทุนทางธุรกิจ หรือวางแผนแนวโน้มการใช้งบประมาณในอนาคตของธุรกิจ วิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงโอกาสใหม่ ๆ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้กับผู้บริหาร จนกระทั่งสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบัญชีและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ นักบัญชียุคดิจิทัลจึงสามารถอยู่รอดได้ต่อไปไม่ต้องถูกเทคโนโลยี AI เข้ามาลดบทบาทความสำคัญลงได้

คำสำคัญ : เทคโนโลยี AI; ความสำเร็จในการทำงาน; นักบัญชียุคดิจิทัล

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

Abstract

Currently, the advancement of AI technology is continuously growing. The capabilities are being developed rapidly, leading to widespread analysis that AI can replace human labor in many professions. However, digital accountants are adjusting their work skills to develop other things instead. Adjusting their thinking and creating a role as a financial advisor and

helping with tax planning will lead to success in their work and help reduce business costs or plan future budgeting trends for businesses. Analyzing to identify new opportunities, increasing the efficiency of organizational management for executives until they can provide in-depth accounting information and advice that is useful for business decisions. Digital accountants can therefore survive without having their role reduced by AI technology.

Keywords : AI Technology; Work Success; Digital Accountants

Type of Article: Academic article

บทนำ

ในปัจจุบันโลกเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมเนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น บางอุตสาหกรรมเลือกใช้หุ่นยนต์แทนแรงงานคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (พิชัย ชุมหวชิร, 2561) เทคโนโลยีเป็นเครื่องสำคัญในการขับเคลื่อนหรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) มีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้มีการวิเคราะห์อย่างแพร่หลายว่า AI จะสามารถเข้ามาทดแทนแรงงานคนในหลายอาชีพได้ จึงทำให้หลายอาชีพจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอด โดยเฉพาะวิชาชีพบัญชีต้องปรับตัวเข้าสู่กระบวนการทางบัญชีระบบดิจิทัล (Digital solutions in accounting) (ประสัณห์ เชื้อพานิช, 2560) การจะเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลจึงไม่ใช่เรื่องง่าย การก้าวออกจากบทบาทนักบัญชีแบบดั้งเดิมมาสู่การเป็นคู่คิมนักธุรกิจนับเป็นความท้าทายที่สำคัญ การปรับตัวไม่ยึดติดการทำงานแบบเดิม และเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง (กัญญาพร จันทรประสิทธิ์, 2562) โดยนักบัญชีต้องมีความเข้าใจต่อกระบวนการทางบัญชีระบบดิจิทัล เช่น งานเอกสารทางบัญชีแบบไร้กระดาษ การเชื่อมต่อกับระบบการจัดการคุณภาพของข้อมูลการจัดการคุณภาพข้อมูล การรายงานแบบเรียลไทม์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เป็นต้น (ธนิศร์ วินิจสร, 2562) โดยเฉพาะงานที่นักบัญชีจะต้องทำเป็นงานประจำ และงานที่จะต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การบันทึกบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงิน และการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (Brueck, 2023)

ดังนั้น บทความนี้ จึงนำเสนอแนวคิดเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์หรือ AI และประเด็นความสำเร็จในการทำงานที่นักบัญชีอาจต้องเผชิญในยุคดิจิทัล รวมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวเองในอนาคตในภาคหน้าต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

ภายหลังจากปี ค.ศ. 2000 นักวิจัยและนักพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) ได้สร้างผลิตภัณฑ์ที่เทคโนโลยี AI ออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง เช่น ASIMO หุ่นยนต์

เลียนแบบมนุษย์ของบริษัท ฮอนด้า รถที่ขับเคลื่อนได้เอง เครื่องคอมพิวเตอร์ของ IBM ที่มีชื่อว่า Watson ซึ่งสามารถสร้างระบบถาม-ตอบ คำถามที่อิงกับลักษณะ ภาษาตามธรรมชาติของมนุษย์ (Natural language) IBM Watson เป็นรู้จักครั้งแรก เมื่อชนะการแข่งขันในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ของอเมริกาที่ชื่อว่า Jeopardy Apple Siri และ Amazon Alexa ผู้ช่วย ส่วนตัวอัจฉริยะ และ Google Alpha Go ปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถเอาชนะมนุษย์ในเกมหมากล้อมได้ (อภิสรฯ คชรัฐแก้วฟ้า, 2566)

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) เป็นเทคโนโลยีในรูปแบบหนึ่งที่ทำให้คอมพิวเตอร์ มีลักษณะเหมือนมนุษย์หรือจักรกลอัจฉริยะ ทั้งในเรื่องความคิด การวิเคราะห์ หรือการเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยใช้โปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่มนุษย์เขียนหรือจัดทำชุดคำสั่งขึ้น แล้วนำมาประมวลผลหรือนำมาฝังไว้กับอุปกรณ์ส่วนในส่วนหนึ่ง เพื่อทำให้เกิดระบบจักรกลอัจฉริยะหรืออุปกรณ์นั้นสามารถสื่อสารกับมนุษย์ได้ โดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาใดก็ตาม และยังสามารถแปลความหมายของคำที่มนุษย์พูด เพื่อให้ตรงกับภาษาตามที่ต้องการ อีกทั้งจักรกลอัจฉริยะยังสามารถทำให้อุปกรณ์ที่มีการฝังเทคโนโลยี AI ไว้ สามารถยับยั้งหรือเคลื่อนไหวได้อีกด้วย รวมถึงเทคโนโลยี AI มีกระบวนการคิดที่คล้ายมนุษย์ และยังสามารถช่วยในการวิเคราะห์ตัดสินใจข้อมูลต่าง ๆ ได้เอง (อภิสรฯ คชรัฐแก้วฟ้า, 2566) AI หรือเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เหมือนเป็นเรื่องไกลตัว แต่ถ้าท่านเป็นสาวก iPhone คงรู้จัก Siri และกลุ่ม Android คงรู้จัก Google Assistant เป็นอย่างดี ที่สามารถพูดคุย รับคำสั่ง ตอบโต้กับเราแบบช่วยให้คลายเหงาได้เลยทีเดียว หรือในวงการอุตสาหกรรมเราคงจะเคยเห็นหีบห่อขนส่งขึ้นรถโดยอาจจะมีคนคุมระบบอยู่ไม่กี่คน (ศิริรัฐ โชติเวช, 2561) โดย (อรพิม ประสงค์, 2561) กล่าวว่า เทคโนโลยี AI เปรียบเสมือนสมองกลอัจฉริยะที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบความสามารถของมนุษย์ สามารถที่จะเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูล และตัดสินใจเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ เปรียบเสมือนผู้ช่วยอัจฉริยะทำงานได้หลากหลายรูปแบบ

2. ความสำเร็จในการทำงาน

ผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีที่บรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลประกอบด้วย 1) ด้านความพึงพอใจในงานหมายถึงความรู้สึกทางบวกต่อการทำงานของบุคคลแต่ละบุคคลที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ซึ่งได้รับการตอบสนองในระดับที่บุคคลนั้นต้องการเป็นความรู้สึกเป็นสุขที่จะทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยมีสิ่งตอบแทนทางรูปธรรมและนามธรรมเป็นตัวจูงใจในการทำงาน 2) ด้านคุณภาพของงานหมายถึงการทำงานด้านบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดทำบัญชีขององค์กรเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของงานที่ทำเสร็จโดยเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลให้มากที่สุดซึ่งคุณภาพของงานที่ทำเสร็จจะต้องมีความถูกต้องตามควรเรียบร้อยสมบูรณ์และที่สำคัญได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้ข้อมูล 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพหมายถึงโอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าในการทำงานอาทิได้รับโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองการมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การทำงานให้สูงขึ้นหรือดีกว่าตำแหน่งงานเดิมเป็นต้นหรือการที่ผู้ปฏิบัติงานมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตามลำดับ (ประภาพร วีระสอน, 2559)

3. นักบัญชียุคดิจิทัล

นักบัญชีต้องเตรียมพร้อมสำหรับการใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นแบบ Real-time ซึ่งทำให้ได้รับรู้ข้อมูลในมิติที่หลากหลายได้ ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดยั้ง ทำให้องค์กรได้รับข้อมูลที่มีขนาดใหญ่อย่างกระจัดกระจายทั้งภายในและภายนอกองค์กร (ศรีสุตา อินทมาศ, 2563) งานด้านการบัญชีมีความสำคัญอย่างมากในการประกอบธุรกิจ (วิชนิพร เศรษฐสุกกโก, 2562) เนื่องจากเป็นงานที่รวบรวมข้อมูลด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ภายในกิจการ เช่น ผู้บริหาร และพนักงาน รวมทั้งผู้ใชภายนอกกิจการ เช่น นักลงทุน ผู้ถือหุ้น สถาบันการเงินหน่วยงานราชการ เจ้าหนี้ คู่แข่ง นักวิชาการ และผู้ใชภายนอกอื่นที่สนใจการบริหารงานของกิจการ

นอกจากนี้สิ่งที่นักบัญชีต้องตระหนักในยุคนี้คือ เทคโนโลยี AI ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ Big Data ที่มีความชาญฉลาดเริ่มทำให้เครื่องจักรสามารถเรียนรู้เพื่อเข้ามาช่วยจัดการกระบวนการบัญชีรวบรวม ประมวลผล และวิเคราะห์การทำงานแบบอัตโนมัติรวดเร็วมากขึ้น โดยสแกนหรือถ่ายรูปใบเสร็จรับเงิน ระบบจะเปลี่ยนข้อความให้เป็นรหัส จัดให้เป็นรูปแบบบัญชีสามารถบันทึกรายการค่าที่เกิดขึ้นได้ทันที ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข และสามารถติดตามบัญชีของลูกค้า แม้กระทั่งจัดการสภาพคล่องทางการเงินในองค์กร เมื่อเวลาผ่านไป ระบบ Self-learning ของ AI จะทำงานดีขึ้นเรื่อย ๆ ช่วยลดภาระของธุรกิจและปรับปรุงประสิทธิภาพ การผลิตโดยการลดอัตราความผิดพลาดในกระบวนการบัญชีขั้นพื้นฐาน เช่น การออกใบแจ้งหนี้และการยื่นแบบภาษีช่วยพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการบัญชีตลอดจนการวิเคราะห์รายงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ศรีสุตา อินทมาศ, 2563)

ดังนั้น นักบัญชีควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถรอบด้าน ฉลาดคิด วิเคราะห์ แยกแยะ มีความสามารถในการมองภาพรวม รู้ทันสถานการณ์กลยุทธ์การบริหารธุรกิจและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะการทำบัญชี คือ การบันทึกข้อมูลทางการเงินที่วิ่งไปวิ่งมาในบริษัท ซึ่งเงินที่วิ่งไปในแต่ละส่วนของบริษัทเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่ไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ นักบัญชีจึงเป็นผู้ที่เห็นภาพรวมของการทำงานบริษัทได้ดีที่สุด ผ่านการใช้เงิน เนื่องจากเงินคือตัวขับเคลื่อนบริษัท สิ่งที่นักบัญชีเห็นจึงไม่ใช่เป็นเพียงตัวเลขเงิน แต่รวมทั้งความเสี่ยง โอกาส กลยุทธ์ในการจัดการการเงิน เห็นรอยร้าว และรู้ถึงการบริหารจัดการที่จะทำให้ธุรกิจดีขึ้นได้ นักบัญชีควรจะเป็นเหมือนแพทย์ที่เข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของร่างกายและควบคุมร่างกายให้ดีขึ้นได้ (ปิยพงศ์ ประไพศรี และคณะ, 2563) โดย (ศรีสุตา อินทมาศ, 2563) กล่าวว่า นักบัญชียุคดิจิทัลจะต้องปรับความคิดและสร้างบทบาทในฐานะผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินและช่วยวางแผนภาษีอากรซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและช่วยในการลดต้นทุนทางธุรกิจ ภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือวางแผนแนวโน้ม การใช้งบประมาณในอนาคตของธุรกิจ วิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงโอกาสใหม่ ๆ ในการขยายงาน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้กับผู้บริหาร จนกระทั่งสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบัญชีและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ นักบัญชีจึงจะสามารถอยู่รอดได้ต่อไปไม่ต้องถูกเทคโนโลยีเข้ามาลดบทบาทความสำคัญของลงได้

กล่าวโดยสรุป นักบัญชียุคดิจิทัลควรจะมี 1) หมั่นศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง 2) ปรับทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ว่าเป็นเพียงเครื่องมือที่เข้ามาอำนวยความสะดวกในการทำงาน 3) สร้างบทบาทในฐานะที่ปรึกษาทางการเงิน และช่วยวางแผนภาษีอากร โดย (วสันต์ ครองมี และคณะ, 2563) กล่าววาทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accountant skills) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพบัญชี มีวิสัยทัศน์ที่ดี มองไกลไปข้างหน้า กระตือรือร้น ขวนขวายหาประสบการณ์พัฒนาความรู้ใหม่ ๆ สามารถปรับตัวรับกับสิ่งใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วไปด้วย 1) ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operational Standards Skills) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีได้อย่างถูกต้อง แม่นยำที่สุด 2) ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills) ความสามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการนำเสนอข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญที่เกี่ยวกับการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี 3) ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) การแสดงออกทางพฤติกรรมทำให้ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด 4) ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) ความสามารถในการปรับตัวของนักบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 5) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) การนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อน และการส่งข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น 6) ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) ความสามารถสื่อสารและเข้าใจได้เมื่อมีโอกาสติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่างประเทศ 7) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skills) ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์รายการค้า การวัดมูลค่าการรับรู้หรือเกณฑ์องค์ประกอบของงบการเงิน 8) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge) ความรอบรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 9) ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) ความสามารถในการเรียนรู้จากการเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ได้รับความรู้จากบุคคลอื่น จากประสบการณ์ตรง (Direct experience)

4. การประยุกต์ใช้ AI ในงานบัญชี

เทคโนโลยี AI มีความโดดเด่นในเรื่องของการเปลี่ยนการทำงานแบบซ้ำ ๆ ให้เป็นการทำงานอัตโนมัติ เพื่อช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน และลดความผิดพลาดในการทำงาน ซึ่งส่งผลทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้นในปัจจุบันองค์กร หรือธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ โดย AI มีบทบาทในการสนับสนุนกระบวนการทางธุรกิจ ตั้งแต่หน่วยงานผลิต การขาย การตลาด การบุคคล การบริการลูกค้า จนถึงบัญชีและการเงิน โดยเฉพาะหน่วยงานบัญชีที่ประกอบด้วยงานประจำที่มีลักษณะการทำซ้ำอย่างสม่ำเสมอ เช่น การบันทึกบัญชี การแยกประเภทบัญชี และการทำรายงานทางการเงิน (ณัฐรดา เหมือนเดช, 2566) โดย (ศิริรัฐ โชติเวช, 2561) กล่าวว่าในวงการบัญชีก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมี AI มาเกี่ยวข้องกับการทำงานความสามารถของ AI คือสามารถช่วยจัดการ ตรวจสอบหรือ วิเคราะห์ข้อมูลที่มีปริมาณมาก ๆ ให้เสร็จในเวลาอันรวดเร็วแม้จะเป็นเรื่องใหม่และในบ้านเรายังเห็นภาพกันไม่ชัดเจนกว่า AI จะมีบทบาทอย่างไร แต่เมื่อได้ยินว่าในอนาคตอันใกล้ 80% ของงานด้านบัญชีจะถูก AI เข้ามาทำแทนมนุษย์ อย่างไรก็ตามการเข้ามาของ AI ยังคงส่งผลให้นักบัญชี

ต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับเทคโนโลยี AI ได้ ในปัจจุบันมีการประยุกต์ใช้ AI ในวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ณัฐดา เหมือนเดช, 2566)

4.1 งานด้านการสอบบัญชี มีกฎเกณฑ์ ระบบหรือมาตรฐานชัดเจน เอกสารหรืองานนั้นสามารถพัฒนา AI ให้ทำแทนกันได้ ดังนั้นงานเกี่ยวกับสอบบัญชี บรรดาสำนักงานสอบบัญชี ระดับ Big4 สามารถใช้ AI ช่วยตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีของกิจการขนาดใหญ่ ที่มีข้อมูลมหาศาล (Big Data) ว่าเป็นไปตามมาตรฐานบัญชีในฉบับที่เกี่ยวข้องหรือไม่ นอกจากนี้ AI ยังช่วยอ่านสัญญาทางการค้าที่มีอยู่มากมายในกิจการขนาดใหญ่และนำมาวิเคราะห์ สรุปผลให้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีข่าวว่า EY กำลังมีแผนที่จะใช้ Drones ในการช่วยตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ ล้นรอบบัญชี

4.2 งานด้านตรวจสอบภายใน มีการใช้ความสามารถของ AI ในการวิเคราะห์ เเจาะลึกเปรียบเทียบข้อมูลของกิจการ จากอดีตสู่ปัจจุบัน เปรียบเทียบกับกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่วางไว้ เพื่อตรวจสอบว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นในส่วนใดที่ทีมงานตรวจสอบภายในต้องลงไปตรวจสอบเป็นพิเศษซึ่งก็สามารถช่วยประหยัดเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้มากขึ้น

4.3 งานจัดทำบัญชี จะนำ AI มาช่วยในงานบัญชีให้ได้มากที่สุด แต่เดิมนั้นเรารู้แต่ว่าคอมพิวเตอร์มีประโยชน์ในการช่วยเก็บข้อมูลไว้ แต่เทคโนโลยี AI ทำงานได้วิเศษกว่านั้นคือ สามารถศึกษาสังเกต พฤติกรรมการบันทึกข้อมูลและลงรหัสบัญชีและจดจำจนสามารถบันทึกและลงรหัสบัญชีแทนเราโดยอัตโนมัติเมื่อมีข้อมูลใหม่ ๆ ที่คล้าย ๆ กันเข้ามา ซึ่งจะช่วยให้การบันทึกบัญชีมีความถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น

บทสรุป

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI กับความสำเร็จมีความสำคัญในการทำงานของอาชีพนักบัญชียุคดิจิทัล ซึ่งศึกษาแนวทาง และประโยชน์ในการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ภายในองค์กรหรือบริษัทต่าง ๆ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของนักบัญชี ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ประกอบไปด้วย การลดเวลาในการทำงานให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ผลลัพธ์ถูกต้องและเชื่อถือได้ จากตัวนักบัญชีเองในด้านการขาดการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานของระบบ AI ทางสภาวิชาชีพบัญชีควรเป็นผู้ให้การสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีต่าง ๆ และ AI ที่สามารถประยุกต์ใช้ในงานบัญชีได้ ทั้งผ่านทางการจัดสัมมนา และผ่านทางสื่อต่าง ๆ ของทางสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ความรู้ และพัฒนานักบัญชีให้สามารถประยุกต์นำ AI ไปใช้ ในงานบัญชีของตนเองได้ นอกจากนี้ผู้บริหารขององค์กรต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานักบัญชีขององค์กรให้มีความรู้ที่รอบด้าน และปรับปรุงกระบวนการทางบัญชีด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในงานบัญชีให้มากขึ้น เพื่อลดความผิดพลาดจากการทำงานโดยมนุษย์และลดงานประจำซ้ำ ๆ ที่ต้องใช้เวลาโดยไม่เพิ่มมูลค่าของงาน ซึ่งจะทำให้นักบัญชีมีเวลาในการพัฒนางานบัญชีให้สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่องค์กรมากขึ้น เช่น การวางแผนทางการเงิน การวางแผนควบคุมต้นทุน และสนับสนุนการวางแผนธุรกิจ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า อนาคตที่จะมีการนำ AI มาใช้ในงานบัญชีมากขึ้นนั้น นักบัญชีต้องเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน พัฒนาตัวเองให้มีความเชี่ยวชาญในหลาย ๆ ด้าน และพร้อมที่จะปรับตัวไปตามสภาพแวดล้อม ที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

การประยุกต์ใช้ AI ในการบัญชีจะช่วยให้นักบัญชีสามารถวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ พร้อมทั้งยังช่วยค้นหารูปแบบและความผิดปกติที่อาจบ่งชี้ถึงการทุจริต และ AI ช่วยให้นักบัญชีสามารถให้คำปรึกษาทางการเงินที่มีข้อมูลเชิงลึกและแม่นยำมากขึ้น ทำให้นักบัญชีต้องพัฒนาทักษะใหม่ ๆ สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อตลาดเงินได้มากขึ้น ทำให้อาชีพนักบัญชีในยุคดิจิทัลมีความสำเร็จและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาพร จันทรประสิทธิ์. (2562). *ประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐดา เหมือนเดช. (2566) *ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยี AI มาประยุกต์ใช้ในงานด้านบัญชีของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา ChatGPT*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนิศร์ วิจิตร (2562). *ปรับมุมมองส่องโลกดิจิทัล. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 83 : 8-9.
- ประภาพร วีระสอน (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสัณห์ เชื้อพานิช. (2560). *บทบาทนักบัญชีในยุค Digital Transformation*. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 72(2), 18.
- ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์ (2563). *แนวทางการพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล*. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์. 7(12): 426.
- พิชัย ชุนหวชิร (2561). *ก้าวสู่นักบัญชี แห่งโลกอนาคต*. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 71, 19.
- วิชนิพร เศรษฐศักดิ์โก (2562). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วสันต์ ครอบมี, ปุณยวีร์ ยงดี และพุดิสสรค์ เกตุมรรค. (2563). *ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่*, วารสารบริหารธุรกิจ, 2(1), 72-73.
- ศรีสุตา อินทมาศ (2563). *โอกาสข้ามผ่านกรอบความคิดเดิมสู่โลกใหม่สายอาชีพนักบัญชียุคดิจิทัล*. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 74: 16-17

ศิริรัฐ โชติเวชการ (2561) การใช้ประโยชน์ของ Artificial Intelligence (AI) ในงานบัญชี. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 68: 12-13

อรพิม ประสงค์ (2561). *ความรู้เบื้องต้นและประวัติของปัญญาประดิษฐ์ : ความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์ และการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในเทคโนโลยีการแพทย์และการดูแลสุขภาพ*. สืบค้นจาก <https://lawforasean.krisdika.go.th/File/files/1529283558.b2240f7ca5574bfd419ef062752e05ff.pdf>

อภิสรรา คชรัฐแก้วฟ้า. (2566) *การศึกษามลกระทบจากการยอมรับใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานออฟฟิศในประเทศไทย*. สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

Brueck, H. (2023). *The newest version of ChatGPT passed the US medical licensing exam with flying colors - and diagnosed a 1 in 100,000 condition in seconds*. Retrieved from <https://www.businessinsider.nl/the-newest-version-of-chatgpt-passed-the-usmedical-licensing-exam-with-flying-colors-and-diagnosed-a-1-in-100000-condition-in-seconds/>

แนวคิดแบบองค์รวมเชิงคุณค่าในมิติเวลากับโลจิสติกส์

Holistic Thinking Value Approach in *Time Dimension* of Logistics

ณัฐพนธ์ เกษสาคร¹ และฤทธิชัย สิงห์ทองชัย²
Nuttapon Kassakorn¹ and Ridtichai Singthongchai²

Received: December 5, 2024

Revised: December 21, 2024

Accepted: December 23, 2024

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา¹

เจ้าหน้าที่อาวุโส ฝ่ายพัฒนาซอฟต์แวร์ บริษัท TRUE คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)²

Lecturer, Department of Logistics Management, Bansomdejchaopraya Rajabhat University¹

Senior Associate, Software Development, True Corporation Public Company Limited²

E-mail: n.kassakorn@gmail.com¹, ridtichai.sing@gmail.com²

บทคัดย่อ

กิจกรรมการส่งมอบคุณค่าในโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำมักเกิดแรงกระเพื่อมเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เนื่องจากในโซ่อุปทานนั้น ประกอบไปด้วย กิจกรรมของหน่วยย่อยของโซ่อุปทานอีกจำนวนมาก ซึ่งแรงของการกระเพื่อมสามารถเกิดผลกระทบต่อเนื่องเป็นไปในลักษณะของ “คลื่นอุปทาน แบบทรงกลม” ยิ่งไปกว่านั้นกิจกรรมทุกกิจกรรม การส่งคุณค่านั้น เกิดขึ้นบนเส้นเวลาที่ผู้เขียนจะเรียกเส้นนี้ว่า “เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา” และมีจำนวนนับไม่ถ้วนในทุกกิจกรรมของโลจิสติกส์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางกิจกรรมและทิศทางของเวลา ที่เกิดขึ้นไปพร้อม ๆ กัน โดยผลลัพธ์ของกิจกรรมดังกล่าว นั้น มีทิศทางต่างกันและมีผลลัพธ์ที่ต่างกัน ดังนั้น การคิดแบบองค์รวมด้วยปรัชญาที่เรียกว่า “โลจิสติกส์โซ่อุปทานอภิมาน” จะเน้นการพัฒนาจากส่วนที่เล็กที่สุดสู่การพัฒนาแบบยั่งยืนตามแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เป็นแนวทางใหม่ในสู่การบริหารและการปฏิบัติงานด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับเวลาในอนาคตและสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านโลจิสติกส์ชาติได้

คำสำคัญ: แนวคิดแบบองค์รวม; มิติเวลา; โลจิสติกส์

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

Abstract

Value-delivery activities in the upstream to downstream supply chains are often linked in a systematic way. This is because the supply chain contains many of the activities of the supply chain subunits. The force of the ripple can have a continuous effect as a "spherical supply wave". Delivering that value occurs on the timeline that the author calls this line "Time logistics lines" and there are innumerable numbers in all logistics activities showing a

relationship between direction, activity and time direction. That coincide with the results of such activities Have different directions and there are different results. Therefore, thinking holistically with the so-called philosophy. "Metaphysical supply chain logistics" It will focus on development from the smallest to sustainable development in line with His Majesty the King as a new approach to logistics and time-related logistics and supply chain management and operations. In the future and in line with the development of the national logistics strategy as well.

Keywords: Holistic Thinking; Time Dimension; Logistics

Type of Article: Academic article

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ดำเนินยุทธศาสตร์พัฒนาระบบโลจิสติกส์ฉบับที่ 2 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการจัดการโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวเน้นเป้าหมายหลัก 3 ประการ ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทยในโซ่อุปทาน การยกระดับประสิทธิภาพของระบบอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนเพื่อการเติบโตที่มั่นคง ยั่งยืน และสมดุล ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวยังพบอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทาน เนื่องจากเป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่การจัดหา จัดซื้อ และการบริหารแหล่งวัตถุดิบ ไปจนถึงการกระจายสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Christopher, 2016) ทั้งนี้ ในความซับซ้อนของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดความท้าทายในการจัดการ เช่น การจัดการสินค้าคงคลังและกระจายสินค้าระหว่างประเทศ ความเสี่ยงทางวัฒนธรรมและภาษา รวมถึงการจัดการกับทรัพยากรที่มีจำกัด องค์กรจึงจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในเครือข่ายเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของตลาด นอกจากนี้ ความร่วมมือดังกล่าวยังช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและนำไปสู่การเติบโตทางธุรกิจที่ยั่งยืน (Ivanov & Dolgui, 2021)

การพัฒนาโซ่อุปทานแบบยั่งยืนต้องพิจารณาความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม ตั้งแต่ระดับความสัมพันธ์ในกลุ่มองค์กรทางสังคม เช่น องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ ไปจนถึงระดับความสัมพันธ์ภายในองค์กรและระหว่างบุคลากร การจัดการในทุกระดับนี้ต้องพิจารณาทั้งผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งแนวคิดนี้สะท้อนถึงการมองระบบโซ่อุปทานในลักษณะของระบบนิเวศวิทยา (ecology) ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในรูปแบบพลวัต (dynamic system) คล้ายกับสายใยของห่วงโซ่

อาหารที่ความซับซ้อนช่วยสร้างสมดุลในระบบ (Christopher, 2016) อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะสูงในโซ่อุปทานยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ครอบคลุมทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติ พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคธุรกิจเพื่อพัฒนาทักษะของบุคลากร นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในกระบวนการบริหารโซ่อุปทานยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความซับซ้อนของระบบ (Ivanov & Dolgui, 2021)

ดังนั้น การพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานแบบยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมองการบริหารแบบองค์รวมซึ่งต้องคำนึงถึงต้นทุน ความซับซ้อนในงาน หน้าที่การทำงาน วัฒนธรรมกรอบแนวคิด ความไม่แน่นอน และผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่มาจากกิจกรรมทางโซ่อุปทาน ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมนั้นด้วย โดยหากมองความสัมพันธ์ในสิ่งแวดล้อมแล้ว ผู้เขียนสามารถแบ่งลำดับออกได้ ดังนี้

- 1) ระดับความสัมพันธ์ ในระดับกลุ่มองค์กรทางสังคม เช่น กลุ่มการค้า องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อม (social Level)
- 2) ระดับความสัมพันธ์ในโซ่อุปทานที่มีผลกระทบสัมพันธ์กัน (network Level)
- 3) ระดับความสัมพันธ์ในสายโซ่อุปทานเดียวกัน (chain Level)
- 4) ระดับความสัมพันธ์ในขอบเขตของบริษัท ที่ทำธุรกิจร่วมกัน ผ่านกิจกรรม ขาเข้า และขาออก (firm Level)
- 5) ระดับความสัมพันธ์ในระดับหน้าที่การทำงานที่เป็น โซ่อุปทานในองค์กร (function Level)
- 6) ระดับความสัมพันธ์ในขอบเขตของบุคลากรในองค์กร (people level)

อย่างไรก็ตาม การดำรงอยู่ของทุกระดับความสัมพันธ์นี้เป็นแบบพลวัต (dynamics) โดยอยู่ร่วมกันตามหลักนิเวศวิทยา (ecology) ซึ่งระบบนิเวศวิทยาในธรรมชาติ คือระบบการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต ที่อยู่ได้ด้วยตนเองและอาศัยความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยจะมีการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดพลังงานผ่าน ห่วงโซ่อาหาร (food chain) กรณีที่ห่วงโซ่อาหารมีการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์มากขึ้นหลายห่วงโซ่ ก็จะกลายเป็นสายใยของห่วงโซ่อาหาร (food web) การมีสายใยห่วงโซ่อาหารที่มากและซับซ้อนเป็นการแสดงให้เห็นถึงระบบที่มีความสมดุลสูง ซึ่งมนุษย์หรือคน ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญหนึ่งในระบบนิเวศ เพราะเป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลายอย่างแท้จริง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิดแบบองค์รวมเชิงคุณค่าในมิติเวลา กับโลจิสติกส์ แสดงแนวคิดทฤษฎีที่สรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดแบบองค์รวม

1.1 แนวคิดแบบองค์รวม (holistic thinking) คือ การมองระบบหรือปัญหาในภาพรวมโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้นในทุกมิติ แทนที่จะมองแต่ละส่วน

แยกจากกัน แนวคิดนี้เชื่อว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบจะทำงานร่วมกันเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน โดยมีหลักการของแนวคิดแบบองค์รวม ดังนี้

1.1.1 การเชื่อมโยง (interconnection) โดยองค์ประกอบทั้งหมดในระบบเกี่ยวข้องกัน และการเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ

1.1.2 การมองภาพใหญ่ (big picture) เป็นการพิจารณาปัญหาหรือสถานการณ์ในภาพรวม แทนที่จะมุ่งเน้นเฉพาะจุดเล็ก ๆ

1.1.3 การพิจารณามิติต่าง ๆ (multidimensional thinking) ซึ่งครอบคลุมมิติทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อการตัดสินใจที่สมดุล

1.1.4 ผลกระทบต่อระบบ (systemic impact) เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในระบบ เช่น ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.1.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainability) จะเน้นการสร้างผลลัพธ์ที่ดีในระยะยาว โดยไม่ทำลายความสมดุลของระบบ

1.2 หลักการสำคัญของแนวคิดแบบองค์รวม

1.2.1 การบริหารจัดการองค์กร โดยองค์กรควรมองเป้าหมายและผลกระทบในทุกมิติ เช่น ความพึงพอใจของลูกค้า ผลกำไร ความยั่งยืนของทรัพยากร และผลกระทบต่อสังคม เช่น การดำเนินธุรกิจแบบ Triple Bottom Line (ผลกำไร, ผลกระทบต่อสังคม, และสิ่งแวดล้อม)

1.2.2 การพัฒนาโซ่อุปทาน (supply chain management) ซึ่งการบริหารโซ่อุปทานแบบองค์รวมครอบคลุมตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง จนถึงการส่งมอบสินค้า อาทิ การพัฒนาระบบโซ่อุปทานที่ลดของเสียและสร้างมูลค่าในทุกขั้นตอน เช่น circular economy

1.2.3 การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ เป็นการกำหนดนโยบายโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เช่น นโยบายการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2.4 การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น ผลกระทบต่อระบบนิเวศ เศรษฐกิจและสุขภาพของมนุษย์ เช่น การจัดการขยะพลาสติกที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการรีไซเคิล การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน และการเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค

1.3 ข้อดีและข้อจำกัดของแนวคิดแบบองค์รวม

1.3.1 ข้อดี

- 1) สร้างความเข้าใจในภาพรวมของระบบและผลกระทบในมิติต่าง ๆ
- 2) สนับสนุนการตัดสินใจที่สมดุลและรอบคอบ
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว
- 4) ลดความเสี่ยงของผลกระทบทางลบที่ไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า

1.3.2 ข้อจำกัด

- 1) ความซับซ้อนในการวิเคราะห์ เนื่องจากต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน

2) ต้องการข้อมูลและการวิเคราะห์ที่ครอบคลุม ซึ่งอาจใช้ทรัพยากรและเวลาในการดำเนินการ

3) ความเข้าใจและความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจไม่เท่ากัน

1.4 การประยุกต์และนำไปใช้ในอนาคต โดยการวางแผนโครงการที่พิจารณาผลกระทบระยะยาว เช่น เมืองอัจฉริยะที่ครอบคลุมการใช้พลังงาน การคมนาคม และการพัฒนาสังคม การใช้เทคโนโลยี AI และ Big Data เพื่อวิเคราะห์ระบบที่ซับซ้อนในแนวความคิดของคร่อม

2. แนวคิดเกี่ยวกับโซ่อุปทานอภิมาน

2.1 โซ่อุปทานอภิมาน (metaphysical supply chain) เป็นแนวคิดที่มองโซ่อุปทานอย่างลึกซึ้งในมิติที่กว้างกว่ากระบวนการทางกายภาพ โดยรวมถึงปรัชญา จริยธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) และผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ แนวคิดนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณค่า (value creation) อย่างยั่งยืนในทุกระดับของโซ่อุปทาน และการส่งผลกระทบในเชิงบวกทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2.2 หลักการสำคัญของโซ่อุปทานอภิมาน

2.2.1 การมองเชิงระบบแบบองค์รวม (holistic systems view) เนื่องจากโซ่อุปทานไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการผลิตหรือขนส่ง แต่เป็นระบบที่เชื่อมโยงกันในหลายมิติ เช่น จิตวิทยา ความไว้วางใจ และจริยธรรม โดยทุกส่วนของโซ่อุปทานสามารถส่งผลกระทบเชิงบวกหรือเชิงลบต่อส่วนอื่น ๆ

2.2.2 ความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน (sustainable relationships) เน้นการสร้างความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้บริโภค โดยใช้หลักจริยธรรมและคุณธรรมสนับสนุนการสร้าง ความไว้วางใจ และความโปร่งใสในกระบวนการทางธุรกิจ

2.2.3 คุณค่าเชิงปรัชญา (philosophical value) มุ่งสร้างผลกระทบที่ดีต่อมนุษย์และสังคม เช่น การส่งเสริมความเป็นธรรม การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และการปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการจัดการทรัพยากรในโซ่อุปทาน

2.2.4 ผลกระทบเชิงเวลา (temporal impact) วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่แตกต่างกัน เช่น การลดต้นทุนในระยะสั้นที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

2.2.5 ความโปร่งใสและจริยธรรม (transparency and ethics) สร้างความไว้วางใจผ่านความโปร่งใสในทุกกระบวนการ เช่น การเปิดเผยแหล่งที่มาของวัตถุดิบหรือข้อมูลเกี่ยวกับแรงงาน

2.3 ความแตกต่างระหว่างโซ่อุปทานดั้งเดิมและโซ่อุปทานอภิมาน

สำหรับโซ่อุปทานดั้งเดิมและโซ่อุปทานอภิมาน สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทั้ง 2 แบบสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างโซ่อุปทานดั้งเดิมและโซ่อุปทานอภิมาน

หัวข้อ	โซ่อุปทานดั้งเดิม	โซ่อุปทานอภิมาน
เป้าหมาย	กำไรสูงสุด	การสร้างประโยชน์สูงสุดสำหรับทุกฝ่าย
การสร้างคุณค่า	มุ่งเน้นมูลค่าทางเศรษฐกิจ	เน้นคุณค่าเชิงจริยธรรมและจิตวิญญาณ
ความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน	เน้นผลประโยชน์ร่วมกันบางส่วน	เน้นความร่วมมือระยะยาวและความสามัคคี
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	มักมองข้ามหรือแก้ไขภายหลัง	ป้องกันและลดผลกระทบตั้งแต่ต้น
ความโปร่งใสและจริยธรรม	มุ่งเน้นผลลัพธ์เชิงปฏิบัติ	โปร่งใสในทุกกระบวนการ

2.4 การประยุกต์ใช้โซ่อุปทานอภิมาน

2.4.1 การพัฒนากระบวนการผลิต การใช้แนวคิด Zero Waste เพื่อลดของเสียในกระบวนการผลิต เช่น การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ เช่น บริษัท Unilever ใช้กระบวนการผลิตที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดของเสีย

2.4.2 การจัดการทรัพยากร ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อลดการขนส่งที่ไม่จำเป็นและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เช่น โครงการหลวงในประเทศไทย ที่ส่งเสริมการปลูกพืชท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

2.5 เครื่องมือและกรอบการวิเคราะห์ในโซ่อุปทานอภิมาน

2.5.1 Circular Economy Framework เน้นการหมุนเวียนทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว เช่น การใช้บรรจุภัณฑ์ที่รีไซเคิลได้ในอุตสาหกรรมอาหาร

2.5.2 Social Return on Investment (SROI) ใช้ประเมินผลตอบแทนเชิงสังคมจากการลงทุนในโซ่อุปทาน เช่น การสร้างงานในชุมชนท้องถิ่น

2.5.3 Triple Bottom Line (TBL) เป็นวัดผลลัพธ์ในสามมิติด้านกำไร (profit) ด้านสังคม (people) และด้านสิ่งแวดล้อม (planet)

2.5.4 Life Cycle Assessment (LCA) ประเมินผลกระทบของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการตลอดวงจรชีวิต ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบจนถึงการกำจัดของเสีย

2.6 ข้อดีและข้อจำกัดของโซ่อุปทานอภิมาน

2.6.1 ข้อดี

- 1) ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- 2) เพิ่มความโปร่งใสในระบบธุรกิจ
- 3) สร้างแบรนด์ที่มีคุณค่าต่อผู้บริโภค

2.6.2 ข้อจำกัด

- 1) อาจต้องลงทุนเพิ่มเติมในระบบที่โปร่งใสและยั่งยืน
- 2) การเชื่อมโยงระบบหลายมิติอาจทำให้การจัดการมีความยุ่งยาก
- 3) ต้องการความร่วมมือและความเข้าใจในทุกกระดับ

2.7 การประยุกต์และพัฒนาต่อยอดในอนาคต

2.7.1 การใช้เทคโนโลยี Blockchain เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในโซ่อุปทาน

2.7.2 การนำ AI และ Big Data มาช่วยวิเคราะห์ผลกระทบของโซ่อุปทานในเชิงลึก

การส่งเสริม Circular Economy ในทุกอุตสาหกรรม

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการบนฐานเวลา

3.1 การบริหารจัดการบนฐานเวลา (time-based management: TBM) เป็นกลยุทธ์การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการลดระยะเวลาในกระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ลดต้นทุน และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยเวลาในที่นี้ไม่ใช่แค่ตัวแปรของการวัดผลลัพธ์ แต่ถือเป็นทรัพยากรสำคัญที่มีบทบาทในทุกขั้นตอนขององค์กร ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การตลาด ไปจนถึงการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ

3.2 หลักการสำคัญของการบริหารจัดการบนฐานเวลา

3.2.1 การลดเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่า (Non-value-added Time) เน้นการระบุและจัดกระบวนการหรือขั้นตอนที่ไม่สร้างมูลค่าให้กับสินค้า/บริการ เช่น การรอคอย การเคลื่อนย้ายวัสดุโดยไม่จำเป็น หรือลดความสูญเปล่าในกระบวนการทำงาน เช่น การเก็บสินค้าคงคลังเกินจำเป็น หรือการรอคอยระหว่างขั้นตอนการผลิต

3.2.2 การเพิ่มประสิทธิภาพของเวลานำ (Lead Time) Lead Time คือระยะเวลาที่ใช้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงการส่งมอบสินค้า TBM ช่วยลด Lead Time เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็วขึ้น โดยผลิตหรือจัดส่งสินค้าเฉพาะเมื่อมีคำสั่งซื้อ เพื่อลดการเก็บสต็อกและเวลารอคอย

3.2.3 การบริหารรอบเวลาการทำงาน (Cycle Time) เน้นการลด Cycle Time ของแต่ละกระบวนการ เช่น การผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการประมวลผลคำสั่งซื้อ โดยผลิตหรือจัดส่งสินค้าเฉพาะเมื่อมีคำสั่งซื้อ เพื่อลดการเก็บสต็อกและเวลารอคอย หรือลดเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ เช่น การลดเวลาส่งของจากโรงงานไปยังผู้บริโภค

3.2.4 การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ใส่ใจในเวลา พนักงานทุกระดับต้องเข้าใจและเห็นความสำคัญของเวลาในกระบวนการทำงาน เพื่อร่วมกันปรับปรุงระบบและลดความสูญเปล่า

3.2.5 การใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงกระบวนการ การใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบอัตโนมัติ ซอฟต์แวร์ ERP หรือ AI เพื่อลดเวลาที่ใช้ในกระบวนการต่าง ๆ

3.3 ข้อดีและข้อจำกัด

3.3.1 ข้อดี

- 1) เพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการได้รวดเร็ว
- 2) ลดต้นทุนในกระบวนการ เช่น การลดสินค้าคงคลังหรือค่าใช้จ่ายในการขนส่ง
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานและทรัพยากร
- 4) สร้างความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ในตลาดที่มีการแข่งขันสูง

3.3.2 ข้อจำกัด

- 1) การลดเวลานำอาจต้องลงทุนในเทคโนโลยีและบุคลากร ซึ่งอาจใช้เงินทุนสูง
- 2) ความซับซ้อนในระบบโซ่อุปทาน เช่น การพึ่งพาซัพพลายเออร์ อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการล่าช้า
- 3) อาจเกิดความเครียดในองค์กร หากวัฒนธรรมการทำงานยังไม่พร้อมสำหรับการปรับตัว

3.4 การประยุกต์และนำไปใช้ในอนาคต

3.4.1 การใช้ AI และ Big Data ในการคาดการณ์เวลาและปรับปรุงกระบวนการในแบบเรียลไทม์

3.4.2 การพัฒนาระบบ Digital Twin เพื่อจำลองสถานการณ์และปรับกระบวนการก่อนการดำเนินงานจริง

3.4.3 การปรับใช้ระบบ Hyperloop และการขนส่งความเร็วสูงเพื่อลดเวลาการขนส่งในโซ่อุปทาน

4. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิสังคม

4.1 เศรษฐกิจพอเพียงและภูมิสังคม (sufficiency economy and geo-social context) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุล สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสังคม โดยมีพื้นฐานจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy philosophy) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานไว้ และแนวคิดภูมิสังคม (geo-social context) ที่เน้นการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

4.2 เศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นการดำเนินชีวิตและการพัฒนาโดยยึดหลัก "ความพอประมาณ" "ความมีเหตุผล" และ "การสร้างภูมิคุ้มกัน" โดยมีเงื่อนไข

- 1) ความรู้ คือการใช้ความรู้และข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจและ
- 2) คุณธรรม คือ การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อสร้างที่ยั่งยืน

4.3 หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.1 พอประมาณ (moderation) คือ การใช้ทรัพยากรและดำเนินการต่าง ๆ โดยไม่ฟุ้งเฟ้อเกินไป

4.3.2 มีเหตุผล (reasonableness) คือ การวิเคราะห์และพิจารณาผลกระทบในทุกมิติ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

4.3.3 มีภูมิคุ้มกัน (resilience) คือ การเตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือความเสี่ยงในอนาคต

4.4 ภูมิสังคม (geo-social context)

4.4.1 ภูมิสังคม (geo-social context) คือการพัฒนาโดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เช่น ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น

4.4.2 หลักการสำคัญของภูมิสังคม

1) การพัฒนาโดยยึดฐานทรัพยากรในพื้นที่: ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในพื้นที่อย่างยั่งยืน เช่น การเพาะปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ

2) ความสอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต: การพัฒนาที่ไม่ทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน

3) การมีส่วนร่วมของชุมชน: ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนา

4) เป้าหมายของภูมิสังคม

5) การเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น: เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม

6) การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม: เช่น การกระจายรายได้และโอกาสให้แก่คนในพื้นที่ห่างไกล

7) การพัฒนาอย่างยั่งยืน: เช่น การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

4.5 การบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิสังคม

4.5.1 การใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างพอประมาณ คือ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การเกษตรอินทรีย์ที่ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี เช่น โครงการป่าชุมชนในจังหวัดน่าน ที่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการฟื้นฟูป่าและสร้างรายได้ให้ชุมชน

4.5.2 การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นที่ยั่งยืน คือ การสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและภูมิสังคม เช่น การส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมืองหรือการปลูกข้าวพื้นบ้าน เช่น OTOP (หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์) ที่พัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้

4.5.3 การพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเอง คือ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาพืชเชิงเดี่ยว เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ใช้ระบบการจัดการน้ำแบบพอเพียง

4.5.4 การสร้างภูมิคุ้มกันในระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น คือ การส่งเสริมการรวมกลุ่มสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน เช่น สหกรณ์โคนมหนองโพ ที่ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง

5.5 ข้อดีและข้อจำกัด

5.5.1 ข้อดี

- 1) การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 2) ลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาสายพานอก
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่ ช่วยลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ

5.5.2 ข้อจำกัด

- 1) การพัฒนาแนวนี้นี้ต้องการการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 2) พื้นที่บางแห่งอาจมีทรัพยากรที่จำกัด ทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก
- 3) การปรับตัวให้เข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอาจต้องใช้เวลา

5.6 การประยุกต์และนำไปใช้ในอนาคต

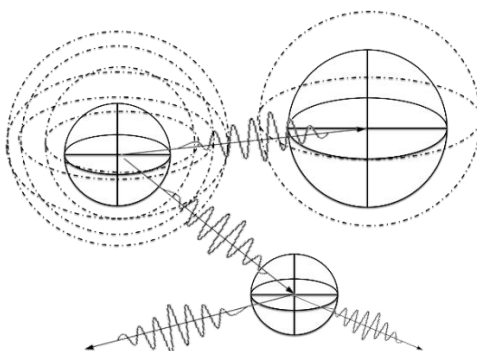
- พื้นที่
- 5.6.1 การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI และ Big Data เพื่อวิเคราะห์ทรัพยากรในแต่ละพื้นที่
 - 5.6.2 การบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับ Circular Economy เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
 - 5.6.3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนส่วนบนและส่วนล่างของแพลตฟอร์ม

ผลการวิเคราะห์

1. ผลการวิเคราะห์จุดกำเนิดเชิงคุณค่าสู่การพัฒนาแนวคิดแบบองค์รวม

การพัฒนาแนวคิดแบบองค์รวมเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานแบบยั่งยืน โดยเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ที่มุ่งเน้นการมองเห็นภาพรวมและผลกระทบในทุกมิติ แนวคิดนี้สามารถจำแนกได้เป็น 3 หัวข้อหลัก ซึ่งอธิบายได้ ดังนี้

1.1 การคิดแบบองค์รวมเกี่ยวข้องกับปัจจัยจำนวนมากที่มีความแตกต่างตามรูปแบบของงาน กิจกรรม และจำนวนผู้เกี่ยวข้อง จะช่วยให้เข้าใจผลกระทบที่เกิดขึ้นในลักษณะของระบบ เช่นเดียวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น คลื่นที่เกิดจากแผ่นดินไหว ซึ่งแสดงการส่งผลกระทบเป็นคลื่นทรงกลมออกไปทุกทิศทาง คลื่นนี้จะสร้างปฏิกิริยาในตัวกลางแต่ละชนิดแตกต่างกันตามความถี่ของการสั่นพ้อง (resonance) โดยลักษณะการส่งผลกระทบนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดนิเวศวิทยาที่เชื่อมโยงระบบโซ่อุปทาน ซึ่งจุดต่าง ๆ ในโซ่อุปทานเป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายที่ซับซ้อน ส่งผลให้กิจกรรมที่ดำเนินในแต่ละจุดมีผลกระทบต่อเนื่องไปยังจุดอื่นในลักษณะคลื่นทรงกลม (Christopher, 2016; Ivanov & Dolgui, 2021) (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ภาพแบบจำลองคลื่นทรงกลม

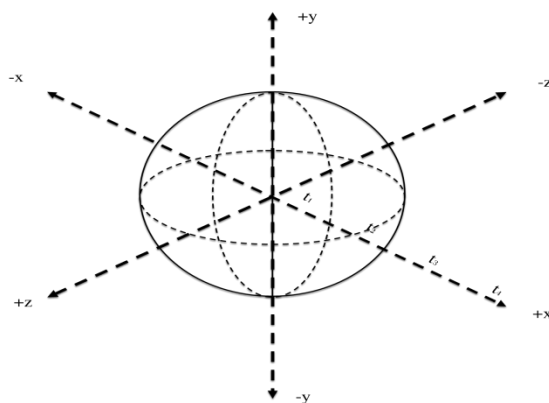
ที่มา : ประเมษฐ์ บุญศรี (2544)

โดยมีความสอดคล้องกับแนวคิดนิเวศวิทยา เรื่อง สายใยของห่วงโซ่อาหาร และเครือข่ายโซ่อุปทาน คือ การที่มีโซ่อุปทานที่ซับซ้อน และ เชื่อมต่อกันอย่างมากมาย โดย ทุก ๆ จุดในโซ่อุปทานเป็นจุดเชื่อมต่อของอีกหลายโซ่อุปทาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมต่อด้วยคน เพราะคนมีสถานะหลายบทบาทในโซ่อุปทาน ตั้งแต่ผู้ผลิต จนถึงผู้บริโภคในทุกลำดับ ดังนั้น การกระทำ หนึ่งกิจกรรมย่อมมีผลกระทบเป็นคลื่นทรงกลม (spherical wave) ออกไปอีกหลายกิจกรรม

1.2 ความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับเวลา ในการดำเนินกิจกรรมโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน พบว่าทุกกิจกรรมมีมิติเวลา แฝงอยู่ เช่น การวางแผนในกิจกรรมทั้งหมด คือการนำ “เวลานำ” (lead time) ของทุกกิจกรรม หรือรอบการทำงาน (cycle time) ร้อยต่อกัน กระบวนการทางโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน จึงไม่เพียงแค่ส่งคุณค่า (value) ไปให้ลูกค้า ผ่านกิจกรรมทางโลจิสติกส์ ผ่านช่องทางการจัดจำหน่าย แต่ขณะเดียวกันยังเป็นการส่งคุณค่าผ่านเส้นของเวลา ผู้เขียน เรียกเส้นนี้ว่า “เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา” (time line of logistics) เพราะทุกกิจกรรม จะส่งคุณค่าต่อกันไปในเวลาถัดไป คล้ายการลากเส้นตรงที่ร้อยต่อกันในเวลาถัดไป

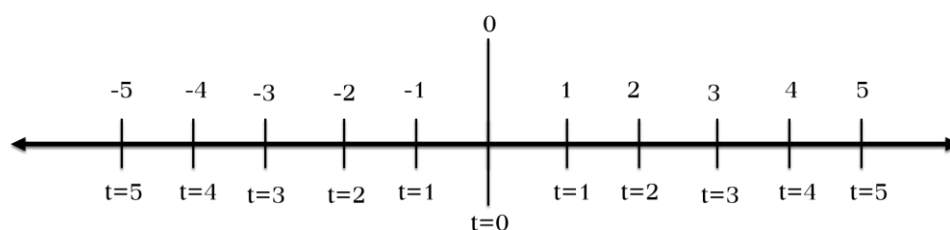
นอกจากนี้เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา ยังมีทิศทางที่ทำให้ผลลัพธ์ของกิจกรรมแตกต่างกัน ดังนั้นใน ทุกกิจกรรม จึงดำเนินบนเส้นโลจิสติกส์กาลเวลาเพื่อส่งคุณค่าให้กิจกรรมของตนเองในเวลาถัดไป หากในเวลาถัดไปไม่มีการส่งคุณค่าของกิจกรรมนั้น กิจกรรมนั้นก็หายไปในเวลานั้น ดังนั้น กระบวนการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมีมิติเวลาที่แฝงอยู่ในทุกกิจกรรม เช่น การวางแผน การผลิต และการกระจายสินค้า เวลานำ (lead time) และรอบการทำงาน (cycle time) เป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของกิจกรรมที่ร้อยเรียงกันเป็นเส้นเวลาต่อเนื่อง ผู้เขียนบางท่านเรียกแนวคิดนี้ว่า "เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา" (timeline of logistics) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการส่งผ่านคุณค่าระหว่างกิจกรรมในมิติเวลา แนวคิดนี้เน้นว่ากิจกรรมที่ไม่สามารถสร้างคุณค่าให้กับกิจกรรมต่อเนื่องได้จะสูญหายไปในการบวนการ (Simchi-Levi et al., 2021)

1.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในโซ่อุปทานเปรียบได้กับระบบนิเวศที่มีความสัมพันธ์หลากหลายระหว่างสิ่งมีชีวิต ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ ให้ประโยชน์ เสียประโยชน์ และไม่ได้ประโยชน์ ซึ่งสามารถแสดงด้วยสัญลักษณ์ +, -, และ 0 ความซับซ้อนนี้ชี้ให้เห็นว่าในโซ่อุปทานแต่ละส่วนมีปฏิสัมพันธ์กันแบบพลวัต เช่นเดียวกับคลื่นอุปทานแบบทรงกลม (spherical supply wave) ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างโซ่อุปทานต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อกันทั้งในเชิงภูมิสังคมและระบบการเงิน (Christopher, 2016; Ivanov et al., 2020) โดยการคิดแบบองค์รวมที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณค่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนและจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้มีความยั่งยืนในยุคปัจจุบัน ด้วยการพิจารณาปัจจัยทางเวลา ความสัมพันธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นในทุกมิติ ทำให้สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ทิศทางลัทธิของเวลาในอวกาศ

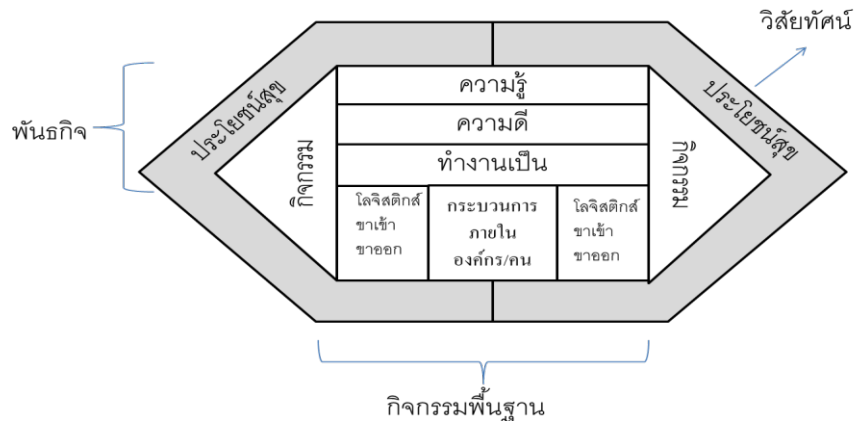
ที่มา : ประเมษฐ์ บุญศรี (2544)

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของค่าต่าง ๆ ของมิติเวลา กับเลขจำนวนจริงค่าต่าง ๆ

ที่มา : ประเมษฐ์ บุญศรี (2544)

จากภาพที่ 3 เส้นจำนวนที่มีค่าตัวเลขเป็นบวกข้างหนึ่งและลบอีกข้างหนึ่ง แต่ในขณะที่เวลาได้ดำเนินไป เวลาในเส้นจำนวนทั้งสองด้าน จะมีค่าบวกเสมอในทุกทิศทาง ตั้งแต่ $t=0$ ไปเรื่อย ๆ โดยทิศทางที่ต่างกัน บนเส้นจำนวนจะให้ผลที่แตกต่างกัน (ทิศที่เป็นบวกเมื่อเวลาเพิ่มขึ้นให้ค่าบวกเพิ่มขึ้น และในทิศที่เป็นลบก็มีผลลัพธ์เช่นเดียวกัน หากนำแนวพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และหลักภูมิสังคมมาเป็นเกณฑ์โดยอ้างอิงจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อ 4 ธันวาคม 2543 ว่า “ เศรษฐกิจพอเพียงนี้ ผู้เขียนขออย่าว่า เป็นทั้งเศรษฐกิจหรือความประพฤติ ที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล คือ เกิดผลมันมาจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดี ผลที่ออกมา คือสิ่งที่ติดตามเหตุ การกระทำ ก็จะเป็นการกระทำที่ดี และผลของการกระทำนั้น ก็จะเป็นการกระทำที่ดี ดีแปลว่ามีประสิทธิภาพ ดีแปลว่ามีประโยชน์ ดีแปลว่ามีความสุข ” (ภาพที่ 4) ซึ่งจะทำให้เห็นทิศทางของผลที่เป็นบวก(ดี) เป็นลบ (ไม่ดี) อย่างชัดเจน (ตารางที่ 1 และ 2)

ภาพที่ 4 Real Value Chain ตามแนวคิดเชิงคุณค่าแบบองค์รวม

ที่มา : มานิตย์ สิงห์ทองชัยและณัฐพนธ์ เกษสาคร, (2557)

การเปรียบเทียบโซ่คุณค่าและโซ่คุณค่าแท้จริง แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบโซ่คุณค่าและโซ่คุณค่าแท้จริง

ประเด็น	โซ่คุณค่า	โซ่คุณค่าที่แท้จริง
1. คุณค่า (value)	กำไร (margin)	ประโยชน์สุข
2. มุ่งตอบสนอง	ลูกค้า	คนไทยทุกคน(all stakeholder)
3. การส่งคุณค่า	ทิศทางเดียว	พลวัต (dynamics) หลายทิศทาง
4. การนำไปใช้งาน	โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน	โลจิสติกส์และโซ่อุปทานอภิมาน
5. ผู้ที่เกี่ยวข้องในโซ่อุปทาน	คู่ค้า	กัลยาณมิตร+คู่ค้า+มิตรภาพและความดี
6. การเติบโตทางธุรกิจ	เร็วและก่อความเสียหายเอาต์เอาเปรียบ	เร็วและไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย
7. ข้อผูกมัดทางธุรกิจ	สัญญา	สัญญา ความเชื่อถือ การไว้วางใจ สัจจะ
8. ความสัมพันธ์ในโซ่อุปทาน	ความร่วมมือ	ความสามัคคี
9. การเพิ่มประสิทธิภาพ	เน้นลดปัจจัยนำเข้า(input)	ใช้ปัจจัยที่มีอย่างพอเพียงให้เกิดประโยชน์สูงสุด
10. การเพิ่มคุณค่า (value added)	การทำกิจกรรมด้านการตลาด ด้าน โลจิสติกส์เพื่อให้มูลค่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้น	ทุกกิจกรรม โดยมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้น ลดการใช้จ่ายจากการคดโกง การฟ่องร้อง
11. การดำเนินธุรกิจ	ข้อบังคับกฎหมาย และการไม่พิจารณาคนคดโกง ใช้ข้อกฎหมายเอาเปรียบคู่ค้า	จรรยาบรรณ คุณธรรม กฎหมายการควบคุมคนคดโกงไม่ให้มีอำนาจ
12. การทำการค้าภายในโซ่อุปทาน	ได้เปรียบเสียเปรียบ (zero sum game)	อยู่บนพื้นฐานการไม่เบียดเบียนกัน (win-win strategy)
13. เป้าหมายธุรกิจ	ร่ำรวย	ยั่งยืน
14. สิ่งแวดล้อม	ไม่เห็นความสำคัญ	เห็นคุณค่าและอนุรักษ์

ตารางที่ 3 ตัวอย่างการแสดงผลและทิศทางของกิจกรรมตามภูมิสังคม

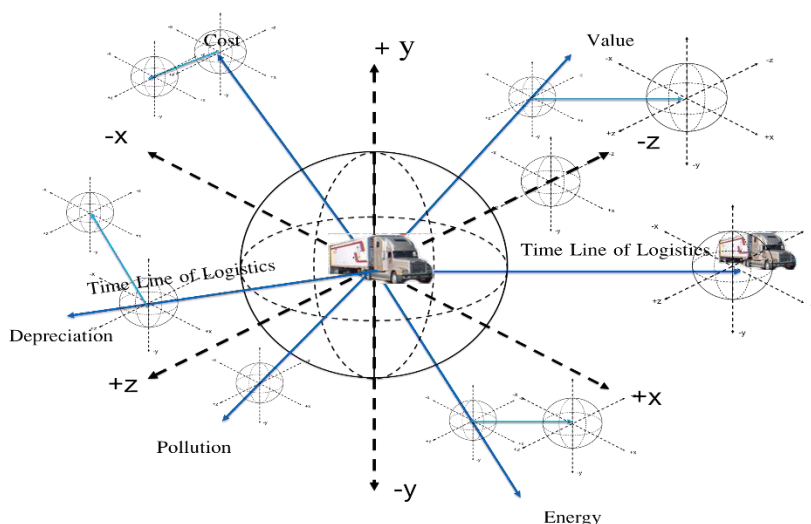
ภูมิสังคม	กิจกรรมดี (ประสิทธิผล, ประโยชน์, สุข)	กิจกรรมไม่ดี (ไม่มีประสิทธิผล, ไม่เป็นประโยชน์, ไม่สุข)
1. นิสัยใจคอของคน	สุจริต	ทุจริต
2. สิ่งแวดล้อม	ใช้อย่างคุ้มค่าและบำรุงรักษา	ใช้อย่างฟุ่มเฟือยและทำลาย
3. วัฒนธรรมประเพณี	สอดคล้องกับวัฒนธรรมฯ	ทำลายวัฒนธรรมฯ
4. ความเป็นอยู่	มีกิน มีใช้ มีเก็บโดยรวม	มีความเหลื่อมล้ำในสังคมสูง บางคนเท่านั้นมีกิน มีใช้ มีเก็บ แต่บางคนไม่พอกิน ไม่พอใช้ มีหนี้สิน
5. สภาพสังคม	รู้ รัก สามัคคี	เอารัดเอาเปรียบ หลอกลวง แดกสามัคคี
6. แนวทางการแก้ปัญหา	เรียบง่ายประหยัด	ซับซ้อน ยุ่งยาก ค่าใช้จ่ายสูง
7. การพัฒนา	เห็นผลได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว	หวังผลได้ในระยะสั้นแต่ผลเสียในระยะยาว

2. ผลการวิเคราะห์มุมมองเชิงคุณค่าในมิติเวลากับโลจิสติกส์

การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นความสมดุลและยั่งยืน โดยใช้หลักเหตุผล ความพอดี และอยู่บนฐานของคุณธรรมและศีลธรรม ทั้งนี้ แนวคิดนี้สอดคล้องกับภูมิสังคม ซึ่งหมายถึงสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ ภูมิศาสตร์ รวมถึงสังคมวิทยาเกี่ยวกับนิสัยใจคอของผู้คน และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่แตกต่างกัน (Sufficiency Economy Philosophy, SEP)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีวิธีคิดเชิงองค์รวม โดยมองทุกองค์ประกอบของการพัฒนาว่าเป็นระบบที่เกี่ยวข้องกัน แนวคิดนี้รองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน และมุ่งเน้นความสมดุลในทุกด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแบบยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาในสามด้านหลัก ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความดี และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ในบริบทของโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน แนวคิดนี้สามารถแปลงสู่เป้าหมายของการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าและผู้เกี่ยวข้องในทุกกิจกรรม โดยเน้นการดำเนินงานให้ทันเวลาและสอดคล้องกับกระบวนการที่มีรอบเวลาเชื่อมโยงกัน (มานิตย์ สิงห์ทองชัยและณัฐพล เกษสาคร, 2557) ซึ่งการดำเนินกิจกรรมทางโลจิสติกส์และโซ่อุปทานไม่ได้เป็นเพียงการบริหารจัดการทรัพยากร แต่ยังรวมถึงการจัดการมิติเวลา งานวิจัยพบว่าเวลาไม่ได้เป็นเพียงปริมาณเชิงสเกลาร์ แต่เป็นปริมาณเชิงเวกเตอร์ที่มีทิศทาง ซึ่งหมายความว่าทิศทางของเวลาและการจัดการที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ได้แตกต่างกันไปด้วย (ปรเมษฐ์ บุญศรี, 2544)

ภาพที่ 4 Spherical Supply Wave & Time Line of Logistics

ที่มา : มานิตย์ สิงห์ทองชัย และณัฐพนธ์ เกษสาคร (2557)

จากภาพที่ 4 แสดงกระบวนการขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกเป็นตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของระบบโลจิสติกส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงระหว่างเวลา กิจกรรม และผลกระทบต่อระบบโซ่อุปทานในหลายมิติ เมื่อรถบรรทุกเคลื่อนที่ มูลค่าสินค้าในรถจะเพิ่มขึ้นในมุมมองของผู้ส่งมอบและผู้รับสินค้า (Kim et al., 2021) ในขณะเดียวกัน ความเสื่อมสภาพของยางรถยนต์ก็เพิ่มขึ้น พลังงานเชื้อเพลิงลดลง ถนนที่รถวิ่งผ่านเกิดการสึกหรอ ค่าแรงของพนักงานขับรถเพิ่มขึ้น และมลพิษในอากาศเพิ่มขึ้น ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นพร้อมกันภายในระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างหนึ่งที่สำคัญคือ การลดลงของพลังงานเชื้อเพลิงระหว่างการขนส่ง ซึ่งนำไปสู่ความจำเป็นในการเติมเชื้อเพลิงใหม่ ส่งผลให้เกิดรายได้แก่ปั๊มน้ำมัน แต่ในขณะเดียวกัน ปริมาณน้ำมันในคลังสินค้าลดลง และเพิ่มความต้องการในการจัดหาน้ำมันในระบบโซ่อุปทานพลังงาน (Christopher & Peck, 2012) เหตุการณ์นี้ยังส่งผลต่อการบริหารจัดการต้นทุนและผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม นอกจากนี้ มลพิษที่เกิดจากกระบวนการขนส่งส่งผลต่อสุขภาพของชุมชนในพื้นที่ เช่น ฝุ่นละอองและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งลดคุณภาพอากาศและกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ (Sarkis et al., 2019) หากปัญหานี้ไม่ได้รับการจัดการ อาจนำไปสู่ความไม่พอใจ การต่อต้าน หรือการย้ายถิ่นฐาน ซึ่งจะส่งผลต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ในทางกลับกัน ค่าแรงที่พนักงานขับรถได้รับ ถือเป็นการเพิ่มมูลค่าในระบบเศรษฐกิจ เมื่อพนักงานนำรายได้ไปจับจ่ายใช้สอย จะช่วยกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในโซ่อุปทานอื่น ๆ (Mentzer et al., 2020) สร้างผลกระทบเชิงบวกที่ส่งเสริมความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ

สำหรับลูกค้า การขนส่งสินค้าที่ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความสัมพันธ์ระยะยาวในระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน (Christopher & Peck, 2012) การสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าช่วยส่งเสริมความมั่นคงของระบบโดยรวม และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพรวมของกระบวนการขนส่งสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของระบบโลจิสติกส์ที่ทุกองค์ประกอบเชื่อมโยงกัน ทั้งในเชิงเวลาและกิจกรรม แนวคิด "เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา" ช่วยให้เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับระบบในระยะยาว

บทสรุป

แนวคิดเชิงคุณค่า (value) เป็นการเน้นถึงจุดที่เล็กและเปราะบางที่สุดในกระบวนการของโซ่อุปทาน (supply chain) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการรักษาความสมบูรณ์ของโซ่อุปทานและสร้างเส้นทางคุณค่าแท้จริง (real value chain) แนวคิดนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศไทยในรูปแบบที่ยั่งยืน (Christopher & Holweg, 2017) โดยการสร้างแผนยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ และการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

หากทุกธุรกิจโซ่อุปทานดำเนินงานโดยใช้แนวคิดที่ประกอบด้วย "ความรู้ ความดี และการทำงานเป็น" ในการสร้างและส่งต่อคุณค่า เช่น ประโยชน์สุขให้กับทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน องค์กร ชุมชน สังคม หรือระดับประเทศ จะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพร้อมในการพัฒนาและขยายความเจริญสู่ประเทศชาติ (Carter & Rogers, 2008) การปรับใช้แนวคิดดังกล่าวไม่ได้จำกัดเฉพาะภาคธุรกิจในโซ่อุปทานเท่านั้น แต่ยังสามารถปรับใช้ในทุกมิติของชีวิตประจำวัน การบริหาร การปกครอง และการค้าระหว่างประเทศ แนวคิด "โลจิสติกส์โซ่อุปทานอภิมาน" (metasupply chain logistics) มีศักยภาพที่จะขยายผลไปสู่ระดับโลกได้ โดยเฉพาะเมื่อนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นกรอบการศึกษา พบว่า "มนุษย์" หรือ "คน" เป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญในโซ่อุปทาน เพราะทุกกิจกรรมที่มนุษย์กระทำมีผลกระทบเป็นคลื่นอุปทานแบบทรงกลม (*spherical supply wave*) คลื่นเหล่านี้ส่งผลกระทบพร้อมกันในมิติเวลาที่ต่างกัน โดยมีทิศทางผลกระทบเป็นบวกหรือลบ ขึ้นอยู่กับตัวกลางหรือโซ่อุปทานที่รับผลกระทบนั้น (Mentzer, Flint, & Kent, 2001)

สำหรับผลกระทบที่เป็นบวก จะสร้างประโยชน์หรือความสุข เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่าในโซ่อุปทาน ส่วนผลกระทบเชิงลบ เช่น การก่อให้เกิดมลพิษหรือการสูญเสียทรัพยากร จะต้องถูกลดทอนและบริหารจัดการอย่างเหมาะสม ทุกกิจกรรมดังกล่าวส่งผลต่อกันผ่าน "เส้นโลจิสติกส์กาลเวลา" (time line of logistics) ซึ่งเป็นเส้นเชื่อมโยงผลกระทบและคุณค่าในมิติของเวลา (Sarkis & Zhu, 2018) ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ยั่งยืนจึงต้องใช้แนวคิดการมองแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์เชิงระบบ และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในทุกทิศทางของเวลา การมองเช่นนี้จะช่วยให้สามารถคาดการณ์และบริหารจัดการผลกระทบที่ส่งกลับสู่จุดเริ่มต้นของกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความสมดุลในระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการส่งเสริมแนวคิดโลจิสติกส์โซ่อุปทานอภิมานไปใช้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับชาติ โดยเน้นการสร้างคุณค่าร่วมที่ยั่งยืน (shared value) เช่น การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มประโยชน์ต่อสังคม รวมถึงการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในกระบวนการโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม

2) ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาบุคลากรในสาขาโลจิสติกส์ โดยการเพิ่มหลักสูตรที่เน้นการคิดเชิงองค์รวมในโลจิสติกส์ โดยเฉพาะการวางแผนและจัดการโลจิสติกส์ภายใต้แนวคิดคลื่นอุปทานทรงกลม (spherical supply wave) และเส้นโลจิสติกส์กาลเวลา (time line of logistics) ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีความเข้าใจในมิติเวลาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมในโซ่อุปทานอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

3) สนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิสังคมให้บุคลากรสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและคำนึงถึงผลกระทบในท้องถิ่น โดยการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิสังคมมาปรับใช้ในกิจกรรมการผลิตและกระบวนการโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับท้องถิ่นและประเทศ

4) ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของมิติเวลาต่อการส่งมอบคุณค่าในโซ่อุปทาน เช่น ผลกระทบจากการลดเวลานำ (Lead Time) ต่อสิ่งแวดล้อมและต้นทุน โดยการพัฒนากรอบการวิเคราะห์ใหม่สำหรับการประเมินคลื่นอุปทานทรงกลมในระบบที่ซับซ้อนให้มีความชัดเจนและสามารถใช้งานได้จริง ทั้งนี้ควรเน้นการบูรณาการแนวคิดแบบองค์รวมกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่ยั่งยืน ในด้านการศึกษา วิจัย และการจัดทำนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- ปรเมษฐ์ บุญศรี. (2545). การพิสูจน์เวลาเป็นปริมาณเวกเตอร์ด้วยคณิตศาสตร์. *วารสารราชบัณฑิต* 27(2), 399-407.
- ปรเมษฐ์ บุญศรี. (2544). *พีระมิตความลับที่ถูกเปิดเผย: ความลับของพีระมิตคือฟิสิกส์ชั้นสูงงานที่ไฮน์สไตน์ยังค้นคว้าไม่เสร็จ*. กรุงเทพฯ : คอนเซ็ปท์ไลน์.
- มานิตย์ สิงห์ทองชัยและณัฐพนธ์ เกษสาคร. (2557). *ต้นทุนบนฐานเวลา: ความคุ้มค่าในการจัดการธุรกิจ*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Abbasi, M., & Nilsson, F. (2012). Themes and challenges in making supply chains. *Environmentally sustainable. Supply Chain Management*, 17(5), 517-530.
doi:http://dx.doi.org/10.1108/13598541211258582, 15 May 2015.
- Carter, C. R., & Rogers, D. S. (2008). A framework of sustainable supply chain management: Moving toward new theory. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 38(5), 360-387.

- Christopher, M., & Peck, H. (2012). *Logistics and Supply Chain Management: Creating Value-Adding Networks*. Pearson Education.
- Christopher, M. (2016). *Logistics & Supply Chain Management: Creating Value-Adding Networks*. Pearson Education.
- Christopher, M., & Holweg, M. (2017). Supply Chain 4.0: Adopting digital technologies for impact. *International Journal of Logistics Management*, 28(2), 55-74.
- Ivanov, D., & Dolgui, A. (2021). "Digital Supply Chain and Industry 4.0: Trends and Research." *International Journal of Production Research*. 59(16), 1-20.
- Kim, J., Park, Y., & Ryu, D. (2021). Sustainable logistics: A holistic approach to energy consumption and environmental impacts. *Journal of Cleaner Production*, 295, 126453.
- Ivanov, D., Tsipoulanidis, A., & Schönberger, J. (2020). *Global Supply Chain and Operations Management: A Decision-Oriented Introduction to the Creation of Value*. Springer.
- Mentzer, J. T., Flint, D. J., & Kent, J. L. (2001). Developing a logistics service quality scale. *Journal of Business Logistics*, 22(1), 9-29.
- Mentzer, J. T., Flint, D. J., & Hult, G. T. M. (2020). *Customer Loyalty and Logistics Service Quality: A Key Link in the Supply Chain Management*. Springer.
- Sarkis, J., & Zhu, Q. (2018). Environmental sustainability and supply chain management: Framework and research agenda. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 115, 421-436.
- Sarkis, J., Zhu, Q., & Lai, K. H. (2019). An organizational theoretic review of green supply chain management literature. *International Journal of Production Economics*, 139(2), 20-34.
- Simchi-Levi, D., Kaminsky, P., & Simchi-Levi, E. (2021). *Designing and Managing the Supply Chain: Concepts, Strategies and Case Studies*. McGraw-Hill.
- Sufficiency Economy Philosophy (SEP). (n.d.). *The Philosophy of Sufficiency Economy: An Approach to Sustainable Development*. The Chaipattana Foundation.

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า
ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

A Feasibility Study of Investment in Electric Vehicle Maintenance Service
Center in Mueang District at Nakhon Sawan Province

นัฐกาน นัยนานนท์¹ และ จิตติยา ทองเกิน²

Natthakan Naiyananon¹ and Thitiya Thongkern²

Received: November 29, 2024

Revised: December 14, 2024

Accepted: December 20, 2024

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์²

Student of Master of Business Administration, Faculty of Management Science,

Nakhon Sawan Rajabhat University¹

Assistant Professor Dr., Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University²

E-mail: natthakan.n0954@gmail.com¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์ซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ของโครงการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการ ด้านเทคนิค ด้านการตลาด และด้านการเงิน ทำการเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 5 แห่ง

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินธุรกิจศูนย์ซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้ามีความเป็นไปได้ในทุกด้านของการลงทุน ทั้งในด้านกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ไม่มีอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ การบริหารจัดการที่มีระบบ กลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสม และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการให้บริการและสร้างความเชื่อมั่นในตลาด อีกทั้งผลการวิเคราะห์ด้านการเงินยังแสดงให้เห็นว่า ในระยะเวลาโครงการ 10 ปี ธุรกิจจะมีระยะเวลาคืนทุนที่ 3 ปี 5 เดือน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นบวกที่ 10,848,165 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) อยู่ที่ 34.76% และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C ratio) เท่ากับ 2.14 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 สะท้อนถึงความมั่นคงและผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน

คำสำคัญ: การศึกษาความเป็นไปได้; ศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า; รถยนต์ไฟฟ้า

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This study aimed to examine the feasibility of investing in an electric vehicle maintenance service center in Mueang District, Nakhon Sawan Province. The study analyzed project feasibility across five key areas: legal and environmental, management, technical, marketing, and financial aspects. Data were collected through interviews with five electric vehicle maintenance service center operators in Nakhon Sawan Province.

The findings revealed that operating an electric vehicle maintenance center was feasible in all investment aspects. Regarding legal and regulatory considerations, no significant obstacles to business operations were identified. Furthermore, systematic management, appropriate marketing strategies, and advanced technology implementation enhanced service efficiency and built market confidence. Moreover, the financial analysis demonstrated that over a 10-year project period, the business would achieve a payback period of 3 years and 5 months, with a positive net present value (NPV) of 10,848,165 THB, an internal rate of return (IRR) of 34.76%, and a benefit-cost ratio (B/C ratio) of 2.14. These financial indicators reflected the investment's stability and profitability.

Keywords: Feasibility Study; Electric Vehicle Maintenance Service Center; Electric Vehicle

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (16 Point Bold)

รถยนต์มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของผู้คน ทั้งในด้านการเดินทางและการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการผลิตและจำหน่ายรถยนต์สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นด้านการขนส่ง การผลิต และบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ ทั้งนี้ เมื่อโลกเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อุตสาหกรรมยานยนต์จึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เข้าสู่ยุคของรถยนต์พลังงานไฟฟ้า (EV) ที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ประหยัด มีความยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ส่งผลให้ตลาดรถยนต์ไฟฟ้าทั่วโลกมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นและมีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็ว โดย Gartner (2024) บริษัทวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชั้นนำของโลก คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2567 ปริมาณการจัดส่งยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ทั้งหมด ตั้งแต่รถยนต์ (Cars) รถโดยสาร (Buses) รถตู้ (Vans) และรถบรรทุกขนาดใหญ่ (Heavy Trucks) จะมียอดรวมถึง 18.5 ล้านคัน และเพิ่มขึ้นเป็น 20.6 ล้านคัน ในปี พ.ศ. 2568

ตลาดรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยเองก็มีแนวโน้มการเติบโตที่สูง โดยในงานมอเตอร์โชว์ 2023 มียอดจองรถยนต์ไฟฟ้ามากถึง 9,234 คัน คิดเป็นร้อยละ 20 ของยอดจองรวมทั้งหมด ซึ่งสะท้อนถึงความสนใจที่เพิ่มขึ้นจากทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิต เช่น GWM, MG, BYD, NETA V, Deepal และ Tesla ที่นำรถยนต์ไฟฟ้าเข้ามาทำการตลาดในประเทศไทย โดยข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567) พบว่ากระแสการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยมาจากการรณรงค์ใช้พลังงานสะอาดแทนพลังงานแบบเดิม รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐที่ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าภายใต้นโยบาย "30@30" ซึ่งมีเป้าหมายในการผลิตรถยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle: ZEV) ให้ได้อย่างน้อย 30% ของการผลิตยานยนต์ทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2573 และมาตรการสนับสนุนการใช้นโยบายไฟฟ้าซึ่งประกอบด้วย การลดภาษีอากรนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้า และการอุดหนุนเงินสำหรับรถยนต์ไฟฟ้า สามารถกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้ตลาดรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แม้อัตราการใช้นโยบายรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ปัญหาจุดชาร์จประจุไฟฟ้ายานยนต์รวมถึงผู้ให้บริการด้านซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าที่ยังไม่ครอบคลุมยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง ในกรณีนี้ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมเชื่อมโยงภาคกลางกับภาคเหนือและภาคอีสาน มีการเติบโตของยอดการใช้นโยบายรถยนต์อย่างต่อเนื่อง อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานขนส่งจังหวัดนครสวรรค์ (2566) ที่แสดงให้เห็นว่า ในปี พ.ศ. 2565 จำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนในจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 และจำนวนรถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 565 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า กล่าวคือ มีแนวโน้มที่ในอนาคตจังหวัดนครสวรรค์จะมีจำนวนผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มจำนวนมากขึ้น ตามกระแสภาพรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม จำนวนศูนย์บริการซ่อมรถยนต์ไฟฟ้าและสถานีชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ในจังหวัดนครสวรรค์ยังมีอยู่อย่างจำกัด ผู้วิจัยจึงเห็นโอกาสในการดำเนินธุรกิจ จึงทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดรถยนต์ไฟฟ้าในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจศึกษา ในด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าและความเป็นไปได้ในการลงทุนในธุรกิจ

2. ประโยชน์ต่อนักลงทุนและผู้ประกอบการ ในด้านการประเมินโอกาสและความเสี่ยงในการลงทุน สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ไปประกอบการตัดสินใจในการลงทุน และนำไปต่อยอดพัฒนาแผนธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ รวมถึงการสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อธุรกิจ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (16 Point Bold)

การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study) คือ กระบวนการรวบรวมข้อมูลรอบด้านและนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนการลงทุน ผู้ประกอบการใหม่ที่จะเริ่มธุรกิจควรมีการศึกษาความเป็นไปได้อีกก่อนการลงทุนทุกครั้ง เพราะนอกจากช่วยลดความเสี่ยงแล้วยังเป็นการวางแผนงานไปด้วย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2564)

การศึกษาความเป็นไปได้อิงโครงการ (Feasibility Study) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการประเมินศักยภาพของโครงการหรือธุรกิจที่กำลังพิจารณา เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการดำเนินการและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งครอบคลุมการประเมินในหลายด้าน ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการ ด้านเทคนิค ด้านการตลาด และด้านการเงิน (Asana, 2024)

ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศของ สนิมหัต สุธจิตต์ (2560), บุญยานุช ลีชา (2560), อาณัติชัย คำเกษ (2561), วรรณวิสา คลีไพบ (2561), ศิรินันท์ ยะพันธ์ และปริญญานัน ไชย (2562), ยศศักดิ์ปราษฎ์ เหม็งตระกูล (2563), กนกอร สุทธิวงศ์ และพรพิพัฒน์ จูฑา (2563), สิรินันท์ อินทร์เข้มชื่น (2564), และสกุลรัตน์ สีดาว (2564) และต่างประเทศของ Mohammad Imam Hossain (2015), Momin Mukherjee & Sahadev Roy (2017), Said Ali El Quliti & Abdoulrahman Gamil Elalem (2018), Muji Setiyo, et al (2020), Ananda Putra Dermawan, et al (2022), และ Edgar Gabriel Valencia Rodriguez, et al (2023) พบว่า ตัวแปรที่ถูกนำมาใช้มากที่สุดในการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการ ด้านเทคนิค ด้านการตลาด และด้านการเงิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม (Legal and environmental Feasibility) การตรวจสอบข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้โครงการดำเนินการได้โดยไม่ละเมิดกฎหมาย

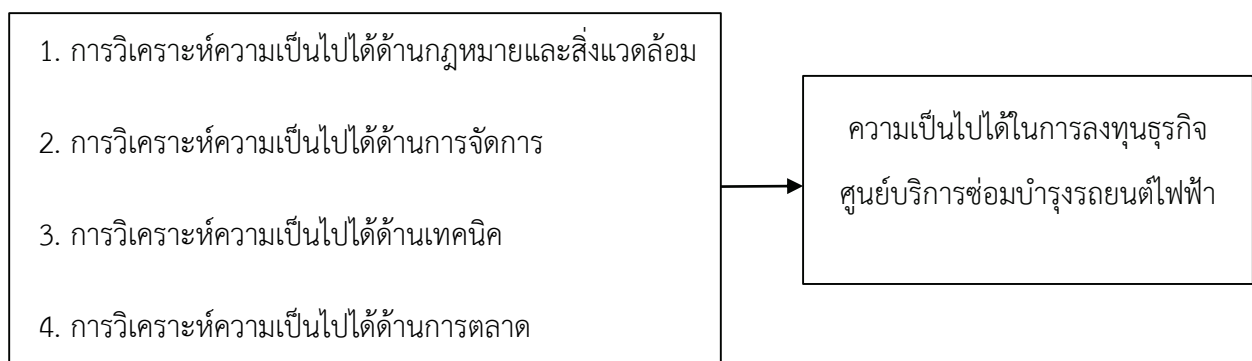
2. ด้านการจัดการ (Organizational Feasibility) การประเมินโครงสร้างองค์กร ทรัพยากร และความสามารถของทีมงานในการดำเนินโครงการให้สำเร็จ

3. ด้านเทคนิค (Technical Feasibility) การประเมินความพร้อมของเทคโนโลยีและเครื่องมือที่จำเป็น รวมถึงทักษะของทีมงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการสามารถดำเนินการได้ตามแผนโดยไม่มีปัญหาทางเทคนิค

4. ด้านการตลาด (Market Feasibility) การศึกษาแนวโน้มตลาด ความต้องการของลูกค้าเป้าหมาย และสถานการณ์การแข่งขัน เพื่อประเมินความสามารถในการเข้าถึงและแข่งขันในตลาด

5. ด้านการเงิน (Financial Feasibility) การวิเคราะห์ต้นทุน ค่าใช้จ่าย การระดมทุน และความสามารถในการคืนทุน เพื่อประเมินความคุ้มค่าและโอกาสทางการเงินของโครงการ โดยเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้านการเงินมากที่สุด ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราผลตอบแทนจากโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio: B/C Ratio) ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) และ การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ (Sensitive Analysis)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบการและพนักงานในศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 5 แห่ง ซึ่งอ้างอิงมาจากการสำรวจจำนวนศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบการและพนักงานในศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวนทั้ง 5 แห่ง เนื่องจากธุรกิจซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้ายังเป็นธุรกิจใหม่ ทำให้จำนวนผู้ประกอบการในพื้นที่มีค่อนข้างจำกัด ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเท่ากับประชากรทั้งหมด (Total

Population Sampling) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ประกอบการอยู่ซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในต่างจังหวัดอีก 1 ราย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ความเกี่ยวข้องกับการให้บริการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลในการเข้าร่วมสัมภาษณ์ เพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น รูปแบบและขั้นตอนการดำเนินงานของกิจการ โครงสร้างองค์กร จำนวนพนักงาน หน้าที่และอัตราค่าจ้าง อัตราค่าบริการ บริการที่ลูกค้านิยมเข้าใช้มากที่สุด ลูกค้าหลักที่เข้ามาใช้บริการเป็นกลุ่มใด เป็นต้น (2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและรายรับจากการให้บริการของธุรกิจ และ (3) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงาน เช่น ปัจจัยที่ทำให้กิจการประสบความสำเร็จ และปัญหาที่พบในการดำเนินกิจการ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย 2 วิธี ได้แก่ (1) ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยผู้วิจัยทำการขอหนังสือลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จากนั้นประสานขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลพร้อมนัดวันในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ หลังจากการเก็บข้อมูลแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาวิเคราะห์ต่อไป และ (2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลสำหรับใช้อ้างอิงและประกอบการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งได้จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ บทความวารสาร ข้อมูลออนไลน์ รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2560 ถึงปี 2567 เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือประเด็นที่เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบันและเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำลังศึกษาอย่างถูกต้องครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่ใช่ด้านการเงิน ได้แก่ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการ ด้านเทคนิค และด้านการตลาด และ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการ โดยครอบคลุมการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) ระยะเวลาคืนทุน (PB) การวิเคราะห์ต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุน และการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม

ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด บริษัทเลือกใช้การจดทะเบียนบริษัทในรูปแบบนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดและจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการ SME เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านอัตราภาษี โดยใช้ชื่อว่า บริษัท เกรท อีวี เซอร์วิส จำกัด (Great EV Service Co., Ltd.) ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมายที่บังคับใช้ ผู้ประกอบการ

ต้องศึกษากฎหมายโดยครอบคลุมตั้งแต่กฎหมายพื้นฐาน อาทิ กฎหมายแรงงาน กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์กรธุรกิจ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทต้องมีการเตรียมเอกสารอย่างละเอียด เช่น คำขอจดทะเบียนบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ รายการจดทะเบียนจัดตั้ง และเอกสารประกอบอื่น ๆ หากมีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติหรือทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท จะต้องมีการยื่นเอกสารเพิ่มเติม เช่น หลักฐานการชำระค่าหุ้นและการรับรองฐานะทางการเงิน เพื่อให้การจัดตั้งบริษัทเป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ได้แก่ (1) กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 (2) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (3) พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และ (4) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550

1.3 ใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร สามารถขอได้จากสำนักงานเขตท้องถิ่น โดยต้องมีการตรวจสอบแบบแปลนและมาตรฐานของอาคารให้สอดคล้องกับกฎหมายผังเมือง (2) ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากกิจการอาจมีเสียงดังหรือปล่อยมลพิษที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน และต้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และ (3) ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานีชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ โดยหากสถานีชาร์จมีกำลังไฟฟ้าไม่เกิน 1,000 kVA ธุรกิจอาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า แต่ต้องแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) พร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อกำหนด ซึ่งการปฏิบัติตามกฎหมายเหล่านี้จะช่วยให้ธุรกิจมีความเป็นไปได้ในการลงทุน สามารถดำเนินการได้อย่างปลอดภัย และสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

1.4 ผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อมนั้นมี 2 ด้าน (1) ผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ ส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดมลพิษทางอากาศในชุมชน และส่งเสริมการวิจัยนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม และ (2) ผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ ปัญหาการกำจัดแบตเตอรี่ การใช้พลังงานสูง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติจำกัด และการจัดการของเสียจากชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

2. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการจัดการ

2.1 บริษัท เกรท อีวี เซอร์วิส จำกัด จัดเป็นธุรกิจบริการขนาดย่อม มีพนักงานจำนวน 9 คน และใช้ทุนจดทะเบียน 5,000,000 บาท มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นผู้นำด้านการให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าที่ครบวงจร ทั้งด้านการซ่อมแซม บำรุงรักษา และบริการชาร์จประจุไฟฟ้า คำนึงถึงมาตรฐานการบริการที่มีคุณภาพสูง ความพึงพอใจของผู้บริโภค รวมถึงการให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.2 เป้าหมายในระยะสั้น (1-3 ปี) องค์กรมุ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการในพื้นที่ และสร้างผลตอบแทนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ส่วนเป้าหมายในระยะยาว (3-5 ปี) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ของทีมงานในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาฐานลูกค้าเดิมให้เกิดความภักดีต่อการใช้บริการ และขยายฐานลูกค้าไปยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีแผนขยายการให้บริการใหม่ เช่น การเปิดบริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม การให้บริการล้างรถและประกันภัยรถยนต์ ทั้งนี้ องค์กรมุ่งหวังที่จะสร้างการเติบโตทางธุรกิจอย่างมั่นคง โดยตั้งเป้าผลตอบแทนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ในระยะยาว

2.3 เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้นของการดำเนินงาน บริษัทจึงเลือกใช้โครงสร้างที่เรียบง่าย โดยแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละฝ่าย และเน้นการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างแผนกต่าง ๆ และลดความซับซ้อนในการจัดการธุรกิจ นอกจากนี้ องค์กรยังได้กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน เช่น ผู้จัดการศูนย์บริการมีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั้งด้านยอดขายและคุณภาพการบริการ พนักงานบริการดูแลการต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า พนักงานบัญชีรับผิดชอบการจัดทำรายงานทางการเงิน และหัวหน้าช่างยนต์ดูแลการซ่อมบำรุงรถยนต์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป็นต้น กล่าวได้ว่าการจัดการที่มีประสิทธิภาพช่วยให้การวางแผนธุรกิจเป็นไปอย่างมีระบบ มีความชัดเจนในเป้าหมายและวิธีการดำเนินงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น ทำให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของโครงการ

3. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

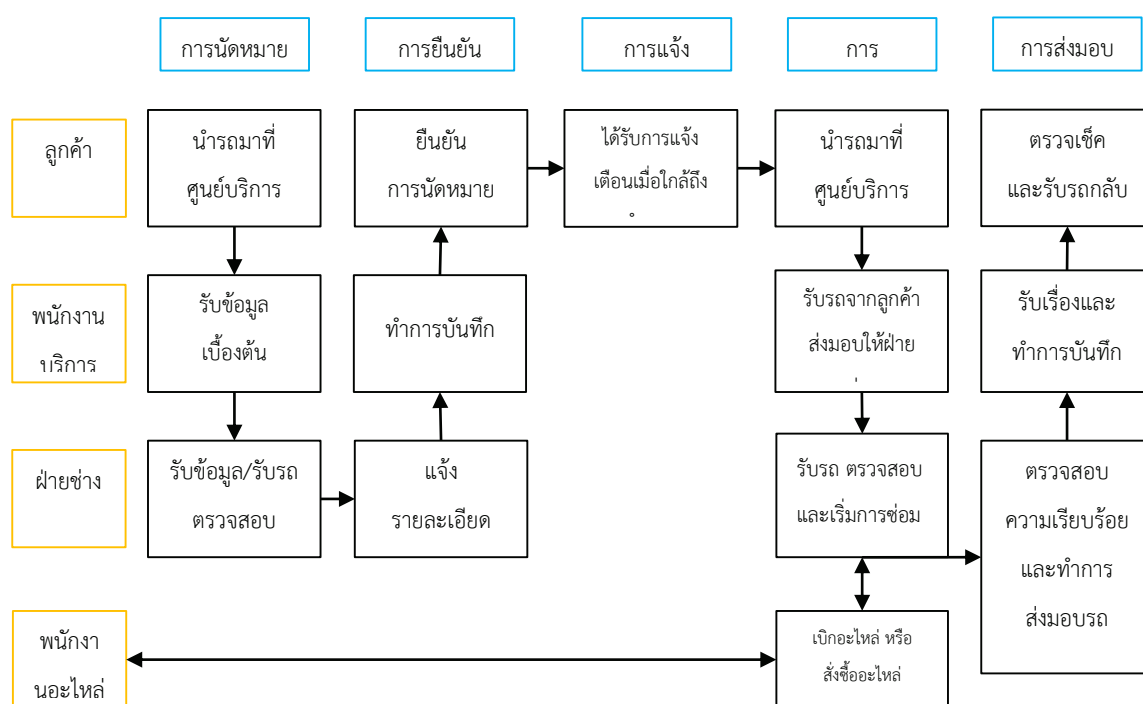
การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เป็นกระบวนการที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการดำเนินโครงการหรือธุรกิจจากมุมมองทางเทคนิค ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ธุรกิจเข้าใจถึงข้อจำกัด โอกาส และความท้าทายทางเทคนิคที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงาน เป็นปัจจัยที่ช่วยประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจ

3.1 ธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า มีกิจกรรมหลัก 2 ส่วน ได้แก่ (1) การให้บริการซ่อมบำรุงและดูแลรักษารถยนต์ไฟฟ้าอย่างครบวงจร ซึ่งครอบคลุมการตรวจเช็คสภาพรถยนต์ตามรอบการบำรุงรักษา การเปลี่ยนไส้กรองอากาศ การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเกียร์ น้ำมันหม้อน้ำสำหรับแบตเตอรี่และมอเตอร์ขับเคลื่อน น้ำมันเบรก การฟลัชชิงระบบปรับอากาศ การแก้ไขและซ่อมแซมระบบซอฟต์แวร์ ระบบเซ็นเซอร์ ระบบไฟฟ้า ระบบชาร์จไฟ และการเปลี่ยนชิ้นส่วนอะไหล่ต่าง ๆ ที่เสียหาย และ (2) บริการชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์

3.2 นำเทคโนโลยีระบบ ERP มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร

3.3 กระบวนการให้บริการ จะเน้นการสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้า โดยให้ความสำคัญกับความถูกต้อง แม่นยำ และตรงต่อเวลา เริ่มต้นด้วยการที่ลูกค้าสามารถนัดหมายการให้บริการล่วงหน้าผ่านช่องทางออนไลน์ พนักงานบริการจะทำการต้อนรับลูกค้า ให้คำแนะนำและสอบถามลักษณะอาการเบื้องต้น

ของรถ เมื่อพนักงานรับเรื่องแล้วจะส่งต่อข้อมูลไปยังฝ่ายช่างเพื่อตรวจสอบ หากพบปัญหาจะทำการแจ้งรายละเอียดและกำหนดการซ่อมบำรุงให้ลูกค้าทราบ จากนั้นเข้าสู่กระบวนการซ่อมบำรุง ในกรณีที่จำเป็นต้องสั่งอะไหล่ ช่างจะประสานงานกับฝ่ายอะไหล่เพื่อจัดเตรียมล่วงหน้า เมื่อการซ่อมเสร็จสมบูรณ์ หัวหน้าช่างจะทำการตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งมอบรถคืนให้กับลูกค้า พร้อมทั้งแจ้งเตือนลูกค้าให้มารับรถ สำหรับบริการชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ ทางศูนย์ให้บริการในรูปแบบ Self-Service ซึ่งลูกค้าสามารถชาร์จไฟและชำระเงินผ่านระบบตู้ชาร์จด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ระหว่างรอรับบริการ ลูกค้าสามารถใช้บริการห้องรับรองที่มีเครื่องดื่มบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าให้ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด และในส่วนของกระบวนการหลังบริการของบริษัทมุ่งเน้นเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน และความเชื่อมั่นในแบรนด์ ด้วยการรับประกันงานซ่อม การติดตามผลหลังการบริการ และการให้ข้อมูลคำแนะนำผ่านช่องทางออนไลน์

ภาพที่ 2 กระบวนการให้บริการของศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า Great EV Service

4. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการตลาด

จากการศึกษาตลาดศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า พบว่า อุตสาหกรรมนี้กำลังเริ่มต้นในประเทศไทย แม้ว่าจะมีคู่แข่งไม่มาก แต่ความท้าทายหลักคือการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคที่ยังไม่คุ้นเคยกับบริการประเภทนี้ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจมีโอกาสเติบโตสูงจากแนวโน้มการขยายตัวของจำนวนผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านการตลาด มีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ STP ได้ผลว่า การแบ่งส่วนตลาด สามารถแบ่งกลุ่มตามรายได้และอายุ คือผู้มีรายได้น้อยตั้งแต่ 18,000 บาทขึ้นไป อายุ 25-45 ปี แบ่งกลุ่มตามพฤติกรรมโดยพิจารณาจากลักษณะการใช้จ่ายและความถี่ในการเข้ารับบริการซ่อมบำรุง และแบ่งกลุ่มตามพื้นที่ เน้นการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียงในภาคกลาง ในส่วนของการกำหนดกลุ่มเป้าหมายนั้น กลุ่มเป้าหมายหลักคือผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้าในวัยทำงาน ส่วนกลุ่มเป้าหมายรองคือผู้ที่สนใจจะซื้อรถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต และสุดท้ายการวางตำแหน่งทางการตลาด ศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า Great EV Service วางตำแหน่งทางการตลาดโดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าและความเชี่ยวชาญในการให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า ผ่านแนวคิด "บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานสูงในราคาที่คุณสามารถเข้าถึงได้"

4.2 การวิเคราะห์คู่แข่ง พบว่า คู่แข่งทางตรงคือศูนย์บริการที่ให้บริการรถยนต์ไฟฟ้าเป็นผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายและมีบริการซ่อมบำรุง ขณะที่คู่แข่งทางอ้อมคือศูนย์บริการรถยนต์สันดาปที่อาจปรับตัวให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต

4.3 การวิเคราะห์ Five Force Model สามารถสรุปได้ว่า (1) การเข้ามาของคู่แข่งใหม่มีความเสี่ยงต่ำเนื่องจากธุรกิจนี้ต้องใช้ทักษะเฉพาะทางและเงินลงทุนที่สูง (2) อำนาจต่อรองของผู้จัดหารวัตถุดิบต่ำเนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการสามารถเลือกซื้ออะไหล่ที่มีคุณภาพในราคาที่พอใจได้จากหลากหลายแหล่ง (3) อำนาจต่อรองของลูกค้าต่ำ เนื่องจากมีตัวเลือกไม่มาก จำนวนศูนย์บริการที่ซ่อมรถยนต์ไฟฟ้ามีน้อย (4) ภัยคุกคามจากสินค้าทดแทนสูง เนื่องจากศูนย์จำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้าให้บริการซ่อมบำรุงด้วย ดังนั้นลูกค้าอาจเลือกใช้ศูนย์ซ่อมที่เกี่ยวข้องกับผู้จำหน่ายรถยนต์ก่อน และ (5) การแข่งขันภายในอุตสาหกรรมต่ำเนื่องจากมีผู้ให้บริการซ่อมรถยนต์ไฟฟ้าน้อยราย

4.4 การวิเคราะห์ SWOT ได้ผลว่า (1) จุดแข็ง คือ ให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าครบวงจร มีมาตรฐานในการให้บริการ มีทีมช่างที่เชี่ยวชาญ สถานที่ตั้งอยู่ใกล้ถนนเส้นหลักและใกล้กับแหล่งที่พักอาศัยของกลุ่มเป้าหมาย (2) จุดอ่อน คือ ความท้าทายในเรื่องความน่าเชื่อถือและความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ (3) โอกาส มาจากการสนับสนุนของภาครัฐและแนวโน้มการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้า และ (4) อุปสรรค คือ ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมือง ต้นทุนเทคโนโลยีที่สูง และคู่แข่งที่เป็นศูนย์จำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้า

4.5 การวิเคราะห์ TOWS Matrix ออกมาเป็นกลยุทธ์ ดังนี้ (1) กลยุทธ์ SO มุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพสูงและสร้างการรับรู้ในตลาด (2) กลยุทธ์ WO เน้นการฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญ (3) กลยุทธ์ ST ปรับปรุงกระบวนการทำงานและรักษามาตรฐานการบริการ และ (4) กลยุทธ์ WT พัฒนาทักษะและระบบการจัดการเพื่อลดความเสี่ยง

4.6 การวิเคราะห์ 7P's Marketing Mix สรุปได้ว่า (1) ผลิตภัณฑ์และบริการ มุ่งเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว และคุ้มค่า มีบริการชาร์จไฟฟ้า และบริการนอกสถานที่ โดยบริการที่มีมาตรฐานและทีมงานที่มีประสบการณ์ (2) ราคา อัตราในการให้บริการมีกำหนดราคาโดยอิงตามราคาตลาด โดยพิจารณาคุณภาพบริการและสถานการณ์ทางการตลาด (3) สถานที่ ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า ใกล้เคียงใหญ่และมีที่จอดรถเพียงพอ สะดวกต่อการเดินทาง (4) การส่งเสริมการขาย จัดโปรโมชั่นตรวจเช็คฟรีและบริการชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ฟรีสำหรับลูกค้าที่สมัครสมาชิกและเช็คอินในช่วงเปิดกิจการ จัดทำ Loyalty Program โดยการสะสมคะแนนเพื่อแลกส่วนลดค่าบริการเพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่และกระตุ้นให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำ รวมถึงจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการตลาด เช่น แพคเกจซ่อมบำรุงพิเศษ และทำการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ (5) บุคลากร ส่งเสริมการฝึกอบรมพนักงานและช่าง เพื่อให้มีความรู้และใจรักบริการ เน้นการสื่อสารและการดูแลลูกค้า (6) กระบวนการให้บริการ เน้นการให้บริการที่มีมาตรฐาน การคิดค่าบริการที่ชัดเจน และใส่ใจการดูแลหลังการให้บริการ และ (7) ลักษณะทางกายภาพ ออกแบบโลโก้และตกแต่งสถานที่ให้ทันสมัย สะอาด มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องรับรองลูกค้าและ Wi-Fi โดยรวมแล้วกลยุทธ์เหล่านี้มุ่งเน้นการสร้างภาพพจน์และความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในบริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า

กล่าวได้ว่า การศึกษาด้านการตลาดช่วยให้ธุรกิจสามารถระบุโอกาสและความเสี่ยงที่ซ่อนอยู่ เช่น ความต้องการของผู้บริโภค แนวโน้มทางตลาด และช่องว่างในตลาดที่คู่แข่งยังไม่ได้ตอบสนอง ช่วยเพิ่มศักยภาพในการขยายฐานลูกค้า เมื่อศึกษาอย่างละเอียดจึงมีความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจ

5. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการเงิน

ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการเงินมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มโอกาสในการลงทุน เนื่องจากช่วยให้ธุรกิจและนักลงทุนมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงินและศักยภาพของโครงการที่จะลงทุน ซึ่งจากการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการเงิน สามารถแสดงผลได้ ดังนี้

5.1 การประมาณการรายได้ คำนวณจากกิจกรรม 2 ส่วน ได้แก่ (1) รายได้จากการให้บริการซ่อมบำรุง คาดว่ามีผู้ใช้บริการเฉลี่ย 105 คันต่อเดือน (ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ใช้งานรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งอิงมาจากข้อมูลการจดทะเบียนรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์ ล่าสุดในเดือนมิถุนายน ปี พ.ศ. 2567 ที่มีผู้ใช้งานรถยนต์ไฟฟ้าจำนวน 1,050 คัน) โดยมีค่าใช้จ่ายขั้นต่ำ 2,500 บาทต่อครั้ง สามารถประมาณการรายได้จากการซ่อมบำรุง 3,150,000 บาท ต่อปี และ (2) รายได้จากการชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ คาดว่ามีผู้ใช้บริการ 210 คันต่อเดือน (ร้อยละ 20 ของจำนวนผู้ใช้งานรถยนต์ไฟฟ้าในจังหวัดนครสวรรค์) ซึ่งใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย 44 หน่วยต่อการชาร์จหนึ่งครั้ง คิดอัตราค่าชาร์จ 6.5 บาทต่อหน่วย สามารถประมาณการรายได้จากการ

ให้บริการชาร์จประจุไฟฟ้ารถยนต์ 720,720 บาท ต่อปี จึงสามารถสรุปได้ว่า มีรายได้จากการให้บริการทั้งสองกิจกรรมอยู่ที่ 3,870,720 บาท ต่อปี และคาดว่าอัตราผู้ใช้บริการจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี

5.2 การประมาณการค่าใช้จ่าย มีดังนี้ (1) ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรก 5,075,100 บาท

(2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 2,462,160 บาท ต่อปี และ (3) ค่าเสื่อมราคา ใช้วิธีคำนวณแบบเส้นตรง กำหนดให้สินทรัพย์ประเภทอาคารถาวรและสิ่งปลูกสร้างมีอายุการใช้งาน 20 ปี ส่วนอุปกรณ์เครื่องมือในโรงซ่อมและอุปกรณ์สำนักงานมีอายุการใช้งาน 10 ปี ทั้งหมดไม่มีมูลค่าซาก รวมค่าเสื่อมต่อปีอยู่ที่ 324,630 บาท

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน วิเคราะห์จากการใช้ตัวชี้วัดความเป็นไปได้ของโครงการ คือ การคาดคะเนกระแสไหลเวียนเงินสด (Cash Flow) เพื่อคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) และระยะเวลาคืนทุน (PB) รวมถึงการวิเคราะห์ต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุน โดยใช้โปรแกรมคำนวณ Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดอายุโครงการ 10 ปี มีอัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 12.00 ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยลูกค้าย่อยยอขึ้นดีในระบบ (Minimum Retail Rate: MRR) ของธนาคารพาณิชย์ภายในประเทศไทย อิงตามประกาศของธนาคารกสิกรไทย ณ เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. 2567 ที่มีอัตรา MRR อยู่ที่ 7.30

ผลการวิเคราะห์ทางการเงิน จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (บาท) สามารถสรุปผลออกมาได้ว่าโครงการมีความเป็นไปได้ในด้านการเงิน โครงการมีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 3 ปี 3 เดือน แสดงถึงระยะเวลาที่รวดเร็วในการคืนทุน โดย NPV ของโครงการมีค่าเป็นบวกที่ 8,364,281 บาท แสดงว่าโครงการมีความเป็นไปได้ทางการเงิน มีอัตรา IRR เท่ากับร้อยละ 36.60 สูงกว่าอัตราคิดลดร้อยละ 12 และมีค่า B/C ratio ที่ 1.65 ถือว่ามีความคุ้มค่าในการลงทุน นอกจากนี้ในการคำนวณต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุน พบว่า กรณีหากไม่นำเงินจำนวน 5,075,100 บาท มาลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า แล้วนำเงินไปฝากประจำเป็นระยะเวลา 10 ปี โดยคิดในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำแบบ 12 เดือน ที่ร้อยละ 2.25 ต่อปี ของธนาคารกสิกรไทย อ้างอิง ณ เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2567 ผู้ประกอบการจะได้ดอกเบี้ยเงินฝากในระยะเวลา 10 ปี เป็นเงินจำนวน 1,264,732 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับการนำเงินมาลงทุนในธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในระยะเวลา 10 ปีแล้ว ได้ผลตอบแทน 8,364,281 บาท สามารถสรุปได้ว่า นำเงินมาลงทุนธุรกิจมีความคุ้มค่า ได้ผลตอบแทนมากกว่า

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (บาท)

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	กระแสเงินสดสะสม	อัตราคิดลด 12%	PV ของ กระแสเงินสดสุทธิ
0	(5,075,100)		1.00	(5,075,100)
1	1,290,971	1,290,971	0.89	1,152,653
2	1,516,637	2,807,608	0.80	1,209,054
3	1,789,098	4,596,706	0.71	1,273,445
4	2,091,863	6,688,569	0.64	1,329,417
5	2,428,051	9,116,620	0.57	1,377,741
6	2,801,095	11,917,715	0.51	1,419,122
7	3,062,412	14,980,127	0.45	1,385,280
8	3,493,918	18,474,045	0.40	1,411,135
9	3,971,895	22,445,940	0.36	1,432,305
10	4,501,089	26,947,029	0.32	1,449,230
รวม	21,871,929			
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			NPV	8,364,281
อัตราผลตอบแทนภายใน			IRR	36.60%
อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน			B/C	1.65
ระยะเวลาคืนทุน			PB	3.23

5.4 การวิเคราะห์ความอ่อนไหว ช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของธุรกิจ โดยทำการวิเคราะห์ใน 3 สถานการณ์ ได้แก่ (1) กรณีอัตราต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และ 20 ผลการวิเคราะห์พบว่า NPV ยังคงเป็นบวกที่ 6,804,682.17 บาท และ 4,983,657 บาท ตามลำดับ อัตรา B/C ratio อยู่ที่ 1.27 และ 1.19 ซึ่งมากกว่า 1 และ IRR เท่ากับร้อยละ 30.62 และ 25.72 ซึ่งสูงกว่าอัตราคิดลดที่ร้อยละ 12 ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีการเพิ่มขึ้นของอัตราต้นทุนถึงร้อยละ 20 โครงการยังคงมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน (2) กรณีอัตราผลตอบแทนลดลงร้อยละ 10 มูลค่า NPV อยู่ที่ 5,434,601 บาท B/C ratio เท่ากับ 1.23 ซึ่งมากกว่า 1 และ IRR เท่ากับร้อยละ 27.40 และกรณีอัตราผลตอบแทนลดลงร้อยละ 20 ได้ผลว่า NPV 2,243,496 บาท B/C ratio 18.71 และ IRR เท่ากับ 1.10 ซึ่งผลการวิเคราะห์ยังคงแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าในการลงทุนแม้จะมีการลดลงของอัตราผลตอบแทน และสุดท้าย (3) กรณีอัตราต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และอัตราผลตอบแทนลดลงร้อยละ 10 NPV เท่ากับ 3,613,577 บาท

B/C ratio มากกว่า 1 ที่ 1.14 และ IRR เท่ากับ 22.34 จากการวิเคราะห์ในกรณีนี้แสดงให้เห็นว่าโครงการยังคงมีความคุ้มค่าในการลงทุน และกรณีอัตราต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และอัตราผลตอบแทนลดลงร้อยละ 20 ผลออกมาว่า NPV แสดงผลเป็นลบ B/C ratio ต่ำกว่า 1 และ IRR น้อยกว่าอัตราคิดลดที่ร้อยละ 12 ผลการวิเคราะห์ในกรณีนี้แสดงให้เห็นว่าโครงการไม่มีความเป็นไปได้ทางการเงินและไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่ามีความเป็นไปได้สูงในหลายมิติ โดยสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม กฎหมายและข้อบังคับในปัจจุบันเอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า โดยไม่มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคสำคัญ การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าผู้ลงทุนสามารถดำเนินการภายใต้กรอบกฎหมายที่กำหนดได้อย่างมั่นคง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงทางธุรกิจ ในด้านสิ่งแวดล้อมธุรกิจบริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้ามีศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก มลพิษทางอากาศและเสียง และสนับสนุนนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่ยังเผชิญความท้าทายจากการกำจัดแบตเตอรี่เสื่อมสภาพ การใช้พลังงานสูง และการจัดการของเสียจากชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยลดผลกระทบเชิงลบและเพิ่มผลกระทบเชิงบวกของธุรกิจบริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า ผู้วิจัยเสนอว่าแนวทางในการลดผลกระทบทางลบ ได้แก่ การสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพของแบตเตอรี่ที่มีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนไปใช้พลังงานหมุนเวียนในกระบวนการดำเนินงาน และการสร้างระบบจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่โปร่งใสและได้มาตรฐาน ทั้งนี้ แนวทางเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจนี้สามารถดำเนินการอย่างยั่งยืนและสร้างประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ ศิรินันท์ ยะพันธ์ และ ปริญญา นันไชย (2562) ที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนสร้างโรงงานให้เช่า พบว่าการจัดตั้งโรงงานหรือการดำเนินธุรกิจใด ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องศึกษาข้อกำหนดกฎหมายในพื้นที่ เนื่องจากกฎหมายท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการก่อสร้าง การดำเนินงาน และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังอาจมีข้อกำหนดทางผังเมืองที่กำหนดประเภทการใช้พื้นที่ การควบคุมความสูงของอาคาร และมาตรการด้านความปลอดภัยอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องพิจารณากฎหมายแรงงาน ทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งอาจส่งผลต่อการคำนวณต้นทุนและกำไรของธุรกิจในระยะยาว

ผลการศึกษาด้านการจัดการ ธุรกิจมีความพร้อมในด้านโครงสร้างการบริหารและทรัพยากรบุคคลที่สามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้ การจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาบุคลากรเฉพาะทาง เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดที่กำลังเติบโต สอดคล้องกับ สกุลรัตน์ สีดาว (2564) ที่อธิบายว่า การปรับปรุงการทำงานภายในองค์กรอย่าง

สม่ำเสมอเพื่อทำการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะทำให้ธุรกิจสามารถทำกำไรได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อการขยายสาขาและการเติบโตของธุรกิจ

ผลการศึกษาด้านเทคนิค พบว่า การลงทุนในเทคโนโลยีซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจ เนื่องจากอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานสูงและการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อใช้งานเทคโนโลยีขั้นสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มคุณภาพและความรวดเร็วของบริการ นอกจากนี้ การใช้ระบบและเครื่องมือที่ทันสมัยในการจำลองหรือวางแผนกระบวนการซ่อมบำรุงยังช่วยลดความผิดพลาดและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Rodriguez และคณะ (2023) ที่ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคนิคและเศรษฐกิจของศูนย์ตรวจสภาพยานพาหนะในเมืองเกเวโด ประเทศเอกวาดอร์ ที่อธิบายไว้ว่า การใช้เครื่องมือซอฟต์แวร์ในการจำลองกระบวนการการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมที่สุดสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ ช่วยลดความผิดพลาด รวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานได้

ผลการศึกษาด้านการตลาด พบว่า แนวโน้มของตลาดมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากจำนวนคู่แข่งในพื้นที่ยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการขยายตัวของการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในประเทศและการสนับสนุนจากนโยบายรัฐ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของธุรกิจดังกล่าวขึ้นอยู่กับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เช่น การมีทีมช่างผู้เชี่ยวชาญ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นในคุณภาพบริการและการวางกลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสม เช่น การส่งเสริมการขายที่ตอบโจทยกลุ่มเป้าหมาย ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความแตกต่างและความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร สุทธิวงศ์ และ พรพิพัฒน์ จูฑา (2563) ที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนเปิดศูนย์บริการช่วยเหลือฉุกเฉินบนท้องถนนในจังหวัดอุบลราชธานี ระบุว่าธุรกิจด้านการบริการรถยนต์ต้องเน้นการพัฒนาให้มีมาตรฐานและบริการที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างครบถ้วน

ผลการศึกษาด้านการเงิน แสดงให้เห็นว่าโครงการนี้มีความคุ้มค่าและเหมาะสมสำหรับการลงทุน โดยตัวชี้วัดทางการเงิน เช่น มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) ที่มีค่ามากกว่า 0 อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ที่มากกว่า 1 เป็นตัวบ่งชี้ถึงศักยภาพทางการเงินของโครงการ รวมถึงระยะเวลาคืนทุน (PB) ที่สั้นเพียง 3 ปี 3 เดือน สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการคืนทุนและสร้างผลกำไรในระยะยาว เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาก่อนหน้านี้ เช่น งานของวรรณวิสา คลีใบ (2561) และ สนิมหัต สุขจิตต์ (2560) ซึ่งใช้เกณฑ์วิเคราะห์ทางการเงินแบบเดียวกัน พบว่าผลตอบแทนของโครงการในกรณีศึกษานี้มีศักยภาพที่ใกล้เคียงกันหรือดีกว่าในบางด้าน เช่น ระยะเวลาคืนทุนที่

สั้นกว่าและอัตราผลตอบแทนภายในที่สูงกว่า จากมุมมองของผู้วิจัย ผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลที่ชัดเจนระหว่างโครงสร้างต้นทุนและการจัดการรายได้ที่มีประสิทธิภาพกับผลตอบแทนทางการเงินที่น่าพึงพอใจ โครงการนี้มีศักยภาพในการสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว แต่ในระยะแรกเริ่มผู้ประกอบการควรจัดสรรงบประมาณอย่างระมัดระวังเพื่อรองรับความเสี่ยง และวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มฐานลูกค้าและรายได้ต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเปรียบเทียบข้อมูลกับโครงการในบริบทที่แตกต่างช่วยยืนยันว่าการวิเคราะห์ทางการเงินสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุน การจัดการที่รอบคอบในด้านต้นทุนและการวางแผนเพื่อรองรับความผันผวนทางตลาดจะช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนและเพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนในธุรกิจนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีในศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้า ให้มีความชำนาญในงานซ่อมบำรุงที่มีความซับซ้อน เช่น ระบบแบตเตอรี่และซอฟต์แวร์ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันและรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมในอนาคต
2. การพัฒนากลยุทธ์การตลาดควรมุ่งเน้นการสร้างที่น่าเชื่อถือและการรับรู้ในกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยนำเสนอแพ็คเกจบริการที่คุ้มค่า เช่น โปรแกรมซัพพลายเออร์และระบบสมาชิกเพื่อรักษฐานลูกค้า และส่งเสริมการตลาดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค ในด้านการเงิน ควรบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยติดตามและประเมินความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสนับสนุนการลงทุนและเติบโตอย่างยั่งยืน
3. ข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าได้ เหมาะกับนักลงทุนที่สนใจในธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งขอบเขตการลงทุนที่แนะนำคือไม่เกิน 10 ล้านบาท
4. ธุรกิจนี้อาจเผชิญกับภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ที่เข้าสู่ตลาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งภายในระยะเวลาเพียง 1 ปี มีศูนย์บริการรถยนต์ไฟฟ้าใหม่เพิ่มขึ้นถึง 2 แห่ง ทำให้การแข่งขันในพื้นที่อาจทวีความรุนแรงในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ที่มีผลต่อธุรกิจศูนย์บริการซ่อมบำรุงยานยนต์ไฟฟ้า โดยเน้นการลดของเสีย การจัดการพลังงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มาใช้ และประเมินแนวโน้ม

เทคโนโลยีใหม่ เช่น แบตเตอรี่ชนิดใหม่และระบบการซ่อมบำรุงอัตโนมัติ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุนและพัฒนาศักยภาพในระยะยาว

2. การสำรวจความต้องการและความคาดหวังของผู้บริโภคในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบริการที่ตอบโจทย์ตลาดเฉพาะ การศึกษาครั้งต่อไปควรมุ่งเน้นไปที่การสำรวจความคิดเห็นและความคาดหวังของกลุ่มผู้บริโภคที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริโภคที่มีการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน กลุ่มธุรกิจที่ต้องใช้รถยนต์ไฟฟ้าในเชิงพาณิชย์ หรือผู้บริโภคที่มีความสนใจในเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า เพื่อวิเคราะห์ความต้องการเฉพาะกลุ่มและนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นบริการหรือผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการได้ตรงจุดมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเติบโตและสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สุทธิวงศ์ และพรพิพัฒน์ จูฑา. (2563). การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนเปิดศูนย์บริการช่วยเหลือฉุกเฉินบนท้องถนนในจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 6(2): 201-211.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2564). *การศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจ*. สืบค้นจาก <https://www.dip.go.th/en/category/2020-05-22-19-38-58/2021-11-25-15-06-13>
- คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. (2564). *คู่มือ ประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับรถยนต์ไฟฟ้า (EV)*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สืบค้นจาก <https://www.erc.or.th/th>
- จำเนียร ราชแพทยาคม. (2564). *หลักการจัดการองค์การ*. สืบค้นจาก <https://mgtsoci.stou.ac.th/>
- ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. (2560). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะภัทร์ สิริรัตนาวงศ์. (2561). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับบริการกิจการประเภทบำรุงรักษาและซ่อมแซมยานยนต์*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- บุญยานุช ลิขิต. (2560). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร U-Midnight: กรณีศึกษาผู้บริโภคกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยศศักดิ์ปราษฎ์ เหม็งตระกูล. (2563). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านนั่งดื่ม บริเวณถนนสุขุมวิท77*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

- วรรณวิสา คลีไพบ. (2561). การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจสวนน้ำ บริเวณตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- วิจัยกรุงศรี. (2566). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2566-2568: อุตสาหกรรมรถยนต์. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/hi-tech-industries/automobiles/io/io-automobile-2023-2025>
- ศิริพันธ์ ยะพันธ์, ปริญา นันไชย. (2562). การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ กรณีศึกษาการลงทุนสร้างโรงงานให้เช่า. การค้นคว้าอิสระวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา. (2564). รถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV). สืบค้นจาก <https://sciplanet.org/content/8804>
- สกุลรัตน์ สิดาว. (2564). การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนโครงการธุรกิจร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สมาคมยานยนต์ไฟฟ้าประเทศไทย (2567). สรุปสถานการณ์ ยานยนต์ไฟฟ้าไทย สิงหาคม 2567. สืบค้นจาก <https://evat.or.th/ev-information/current-status/index>
- สินมัต สุขจิตต์. (2560). การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินในโครงการลงทุนสร้างบ้านจัดสรรประเภทบ้านเดี่ยว ถนนโรงพยาบาล อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิรินันท์ อินทร์เข้มชื่น. (2564). การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการทำธุรกิจ ซูซูมิ ซูชิ. สืบค้นจาก <https://rsujournals.rsu.ac.th/index.php/rgrc/article/view/2482>
- สำนักงานขนส่งจังหวัดนครสวรรค์. (2566). จำนวนรถจดทะเบียน (สะสม) จำแนกชนิดเชื้อเพลิง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565. สืบค้นจาก <https://web.dlt.go.th/statistics/index.php>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567). บอร์ดอีวีไฟเขียวมาตรการ EV 3.5 ผลักดันไทยฮับการผลิต ยานยนต์ไฟฟ้าในภูมิภาค. สืบค้นจาก <https://www.boi.go.th/th/index/>
- อรอนงค์ ครุฑสนธิ์. (2564). แผนธุรกิจซ่อมบำรุงรถยนต์ไฟฟ้าโดยเฉพาะแบบครบวงจร. สืบค้นจาก <https://archive.cm.mahidol.ac.th/>
- อานัติชัย คำเกษ. (2561). การศึกษาความเป็นไปได้โครงการลงทุนการตั้งสถานีบริการชาร์จยานยนต์ไฟฟ้า: ข้อมูลเชิงเทคนิคและการเงิน. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

- Asana. (2024). *How to conduct a feasibility study*. Retrieved from <https://asana.com/resources/feasibility-study>
- Dermawan, A. P. (2022). *Business feasibility analysis using an economic engineering approach: A case study of Herota Homestay in Harau Valley*. Retrieved from <https://pubs.aip.org/aip>
- ElQuliti, S. A., & Elalem, A. G. (2018). *Feasibility Study for Establishing a Restaurant in Jeddah*. Retrieved from <https://www.researchgate.net/>
- Gartner. (2024). *Gartner Outlines a New Phase for Electric Vehicles*. Retrieved from <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2024-03-07-gartner-outlines-a-new-phase-for-electric-vehicles>
- Hossain, M. I. (2015). *Pre-Feasibility study of an Automobile Repair & Service Workshop*. Retrieved from <https://www.slideshare.net/slideshow/feasibility-study-of-an/45873046>
- Jurevicius, O. (2023). *McKinsey 7S Model*. Retrieved from <https://strategicmanagementinsight.com/tools/mckinsey-7s-model-framework/>
- Kenton, W. (2024). *What Is PEST Analysis? Its Applications and Uses in Business*. Retrieved from <https://www.investopedia.com>
- Mukherjee, M and Roy, S. (2017). *Feasibility Studies and Important Aspect of Project Management*. Retrieved from <https://www.researchgate.net>
- Rodriguez, E. G. V. et al. (2023). Technical and economic feasibility of a vehicle inspection center in the canton of Quevedo. Retrieved from <https://ciencialatina.org/index.php/cienciala>
- Setiyo, M., et al. (2020). *Feasibility study on small cars as an alternative to conventional fleets due to low occupancy: case study in Indonesia*. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com>
- Usmani, F.(2024).*What is a Legal Feasibility Study?*.Retrieved from <https://pmstudycircle.com/legal-feasibility/>

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
The Welfare Management for the Elderly in Takhian Luean Subdistrict
Mueang District Nakhon Sawan Province

Received: December 5, 2024
Revised: December 20, 2024
Accepted: December 22, 2024

นางสาวภาวินี สิงห์เถื่อน¹, นางสาวสิริกอร์ ปิ่นทอง², นางสาวณัชชา เชยรักษา³,
นางสวณันทกานต์ ซอสุวรรณ⁴, นายไชยวัฒน์ ศรีคงทน⁵ และนายณัฐวุฒิ รักศรี⁶

Ms. Phawinee Singthuean¹, Ms. Sirikorn Pinthong², Ms. Natcha Chaeyraksa³,
Ms. Nanthakarn Sorsuwan⁴, Mr. Chaiyawat Srikhongthon⁵ and Mr. Nattawut Raksri⁶
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์^{1,2,3,4,5,6}
Student, Bachelor of Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Sawan Rajabhat University^{1,2,3,4,5,6}
E-mail: phawini5617@gmail.com¹; sirikorn.21032546@gmail.com²; natcha3975@gmail.com³
nanthakarn130945@gmail.com⁴; 5Chaiyawat.5464@gmail.com⁵; 6pupua.2557@gmail.com⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ใน ครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน จำนวน 1,179 คน และกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อนอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ด้านรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคมและครอบครัว และด้านที่อยู่อาศัย สรุปได้ว่าการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในพื้นที่ศึกษามีความครอบคลุมและเพียงพอในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการจัดการสวัสดิการ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลตะเคียนเลื่อน

คำสำคัญ : การจัดสวัสดิการ; ผู้สูงอายุ; ตำบลตะเคียนเลื่อน

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aims to study the welfare management for the elderly in Takhian Luean Subdistrict , Mueang District, Nakhon Sawan. A questionnaire was employed as the data collection tool. The population consisted of 1,179 elderly individuals residing in Takhian Luean Subdistrict. The sample was selected using stratified random sampling, followed by simple random sampling, resulting in a final sample size of 291 participants. Statistical methods used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The results of the research found that: the overall welfare management for the elderly in Takhian Luean Subdistrict was at a high level. When analyzed by specific aspects, all areas were also rated at a high level, ranked in descending order of mean scores as follows: recreation, healthcare and medical/public health services, income, social and family security, and housing. In conclusion, welfare management for the elderly in the study area was comprehensive and sufficient at a high level, reflecting the success in providing welfare to enhance the quality of life for the elderly in Takhian Luean Subdistrict.

Keywords : welfare management; the elderly; Takhian Luean Subdistrict

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากรผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก ตั้งแต่ พ.ศ.2548 ประเทศไทยเข้าสู่ "สังคมสูงอายุ" (aged society) เนื่องจากประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด พบว่าผู้สูงอายุ ไทยมีสัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 11.9 และในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2573) จะเพิ่มเป็นมากกว่า 2 เท่าตัว อยู่ที่ร้อยละ 25 ซึ่งประเทศไทยจะเป็น "สังคมผู้สูงอายุ" อย่างเต็มตัว ซึ่งจะส่งผลให้คนวัยแรงงานมีภาระที่ต้องเกื้อหนุนดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันผู้สูงอายุไทยนั้นมีอายุยืนขึ้นและกลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายเพิ่มขึ้นด้วย (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2555 : 14-15)

จากข้อมูลที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า สถานการณ์โครงสร้างประชากรของประเทศไทยในอนาคตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้กลุ่มประชากรวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในการดูแลประชากรกลุ่มนี้ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกันระหว่างกลุ่มวัยสูงอายุกับกลุ่มวัยอื่น ๆ และในแต่ละกลุ่มวัยของผู้สูงอายุด้วยตนเอง การจัดบริการสวัสดิการสังคมเพื่อ

ตอบสนองความต้องการแก่ผู้สูงอายุจึงควรเป็นบริการที่มีลักษณะหลากหลาย เพื่อจัดให้สอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง ดังนั้น รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละช่วงวัยอย่างแท้จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองและส่งเสริมการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ซึ่งที่ผ่านมาการจัดบริการสวัสดิการสังคมขององค์กร หน่วยงานต่าง ๆ จะมีความหลากหลาย แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริง ไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทั้งหมด และยังไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึง (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2548)

จังหวัดนครสวรรค์เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) (สัดส่วน ประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20) โดย พ.ศ. 2550 จังหวัดนครสวรรค์มีสัดส่วนผู้สูงอายุ ร้อยละ 12.80 ต่อมา พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.53 และ พ.ศ.2562 เป็นต้นมาได้เปลี่ยนผ่านเป็นสังคม ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ Complete Aged Society โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุ พ.ศ.2564 ร้อยละ 21.07 และคาดว่าจังหวัดนครสวรรค์จะก้าวสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) (มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 28 ขึ้นไป) ในราว พ.ศ. 2571 หรืออีกประมาณ 7 ปีข้างหน้า ถ้าการ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจังหวัดนครสวรรค์ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2540-2560) ปัจจัยที่ทำให้จังหวัดนครสวรรค์เข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์เนื่องมาจาก 1) จำนวนเด็กเกิดมีแนวโน้มลดลง 2) คนนครสวรรค์มีอายุยืนมากขึ้น (อายุคาดเฉลี่ย พ.ศ.2566 เท่ากับ 77.4 ปี) และ 3) อัตราเพิ่มประชากรตามธรรมชาติมีค่าติดลบ (อัตราตายมากกว่าอัตราเกิด) ผลของ Aged Society อาจส่งผลกระทบต่อผลิตภาพแรงงานที่ลดลง จากสัดส่วนกลุ่มวัยแรงงานมีจำนวนลดลง ต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2562-2566) สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ จังหวัดนครสวรรค์ เปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์, 2567 : 69) ซึ่งในส่วนของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มี 12 หมู่บ้าน เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากและในพื้นที่ตำบลตะเคียนเลื่อน พบว่ามีผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 1,179 คน จากข้อมูลรายชื่อที่ขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นจำนวนประชากรค่อนข้างสูง ดังนั้นการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในด้านเบี้ยยังชีพที่ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านมีงานทำมีรายได้ ด้านความมั่นคงทางรายได้ และด้านบริการสังคมทั่วไป ในสถานการณ์ที่ผ่านมาปัญหาหลากหลายเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการของผู้สูงอายุมีให้เห็นมากมาย โดย ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และวรรณลักษณ์ เมียนเกิด, (2551) กล่าวว่าปัญหาของสวัสดิการผู้สูงอายุยังมีอีกหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้สูงอายุด้านการดำรงชีพ การเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ผู้สูงอายุไม่สามารถลงทะเบียนบัตรสวัสดิการได้ ในส่วนของ สมประวิณ

มันประเสริฐ, (2553) กล่าวว่าจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยทำให้สัดส่วนของคนชราต่ออัตราของประชากรเพิ่มมากขึ้นในขณะที่สัดส่วนคนวัยทำงานจะลดลงผลผลิตโดยรวมก็จะลดลงไปด้วยซึ่งจะส่งผลให้รายได้ของประเทศลดลงเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ผู้สูงอายุต้องเกษียณจากการงานไม่มีรายได้ต้องอาศัยรายได้จากเงินที่เก็บออมไว้ ถ้าหากไม่มีเงินออมไว้มากพอก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพเป็นภาระแก่สังคมที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูล การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอเมื่อถึงวัยสูงอายุสภาพร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีการปรับตัวและที่สำคัญเมื่ออายุมากขึ้นสภาพร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลง ปัญหาด้านสุขภาพก็จะตามมาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริการทางการแพทย์

จากสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) กลุ่มวัยแรงงาน มีจำนวนลดลง ต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น การเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้เป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพไม่มีภาวะพึ่งพิง โดยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพกายสุขภาพใจและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงที่จะนำไปสู่การเกิดโรคไม่ติดต่อ เรื้อรังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยทำงานและวัยก่อนสูงอายุ (Pre aging) เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ และยืดระยะเวลาการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิง(สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์, 2567 : 72)

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นคณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อที่จะศึกษาระดับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ทั้งนี้จากผลที่ได้ในการวิจัย ซึ่งจะนำไปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพและดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการจัดกระบวนการ กิจกรรม โครงการ เพื่อแก้ไข ปรับปรุงการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีระดับที่สูงมากขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการวิจัยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้งนี้ผู้สูงอายุไม่ได้มีลักษณะเหมือนกันหมด แต่จะมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ โดยแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2553)

กลุ่ม 1. ผู้สูงอายุตอนต้น อายุ 60 - 69 ปี เป็นผู้สูงอายุที่ยังมีกำลังช่วยเหลือตนเองได้

กลุ่ม 2. ผู้สูงอายุตอนกลาง อายุ 70 - 79 ปี เป็นผู้สูงอายุที่เริ่มมีอาการเจ็บป่วย ร่างกายเริ่มอ่อนแอ มีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรัง

กลุ่ม 3. ผู้สูงอายุตอนปลาย อายุ 80 ปีขึ้นไป เป็นผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยบ่อยขึ้น อวัยวะเสื่อมสภาพ และอาจมีภาวะทุพพลภาพ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อพิทักษ์สิทธิ ค้ำครอง ดูแล สนับสนุนให้เกิดการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุครอบคลุมในทุกด้าน (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2553 : 7-8)

ไม่ว่าจะเป็น การตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน และยังรวมถึงการจัดสวัสดิการด้านการศึกษา การมีงานทำ และมีอาชีพที่เหมาะสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 ที่ระบุว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

2. ด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

3. ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

4. ด้านการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

5. ด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น ๆ

6. ด้านการช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

7. ด้านการยกเว้นเข้าชมสถานที่ของรัฐ

8. ด้านการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกละเมิดสิทธิประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

9. ด้านการให้คำแนะนำปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

10. ด้านการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

11. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

12. ด้านการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีการอื่นตามที่คณะกรรมการ

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทางคณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรครอบคลุม 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรค การตรวจสุขภาพประจำปี จัดกิจกรรมด้านจิตใจและด้านผ่อนคลายความเครียด ให้ความรู้คำแนะนำ การดูแลสุขภาพ จัดให้มีการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้สูงอายุ

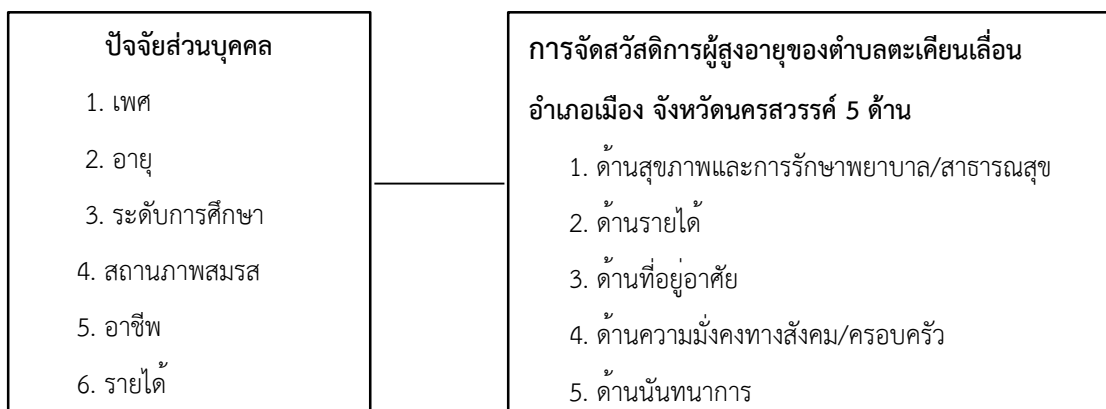
2. ด้านรายได้ หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมการอบรมและการลงทุน จัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพสวัสดิการคนแก่ จัดอบรมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ จ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือสนับสนุนปรับปรุงสภาพแวดล้อม ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จัดบริการสถานสงเคราะห์ จัดการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวหรือไร้ที่พึ่ง ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

4. ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว หมายถึง การจัดให้มีบริการสวัสดิการที่ช่วยอำนวยความสะดวกสบายและ มีการจัดบริการด้านกฎหมายที่ช่วยป้องกันและรักษาความปลอดภัยของผู้สูงอายุ การจัดรณรงค์ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือ, ปกป้อง, ค้ำครองผู้สูงอายุและการใช้สิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียม

5. ด้านนันทนาการ หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ งานรื่นเริงในวันสำคัญต่าง ๆ การจัดตั้งชมชนผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลางข่าวสารแหล่งพบปะสังสรรค์ การจัดตั้งชมรมกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และสร้างความสามัคคี การจัดกิจกรรมงานอดิเรกในด้านต่าง ๆ เพื่อความผ่อนคลายให้แก่ผู้สูงอายุ และการของบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน โดยมีสาระสำคัญถึงระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,179 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน, 2567)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ตารางสำเร็จรูป (Krejcie and Morgan, 1970: 608) กำหนดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 291 คน คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยทำการกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของผู้สูงอายุ 12 หมู่บ้าน จากจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 1,179 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านแล้ว จึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเพื่อสุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งหมด จำนวน 291 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ความครอบคลุมความคิดทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ด้านรายได้ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว และด้านนันทนาการ ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ มีระดับเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนในแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนัก 5 คะแนน
มาก	ให้น้ำหนัก 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้น้ำหนัก 3 คะแนน
น้อย	ให้น้ำหนัก 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก 1 คะแนน

โดยการกำหนดเกณฑ์แปลความหมายในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สุวิมล ติรกานันท์, 2551)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพ่อนิยามเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา สาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามศัพท์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีสอดคล้องโดยใช้ หลักสูตรดังนี้ โดยคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)

$$\frac{\sum R}{N} = \text{ผลคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ}$$

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความถูกต้องด้านเนื้อหาให้มากที่สุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิต้องทำการประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ คะแนน +1 หมายถึง ความเห็นสอดคล้อง คะแนน 0 หมายถึง ความเห็นไม่แน่ใจ และคะแนน -1 หมายถึง ความเห็นไม่สอดคล้อง คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องโดยคัดเลือกและปรับปรุงข้อคำถามให้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

1. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สูงอายุ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้สูตรผลจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในภาพรวม อยู่ในระดับ .87 ที่สามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

4. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ บทความวิชาการ หนังสือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. ดำเนินการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาให้กลุ่มเป้าหมาย โดยอธิบายถึงจุดประสงค์ของการศึกษานี้ แจงถึงการตอบข้อมูลให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจ
4. เมื่อได้แบบสอบถามครบจำนวน 291 ชุด หลังจากนั้น คณะผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดอย่างละเอียดก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและรายได้ โดยการวิเคราะห์สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 166 คนคิดเป็นร้อยละ 57.0 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีสถานภาพสมรสการสมรส จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และมีรายได้ต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	107	36.8
หญิง	184	63.2
2. อายุ		
ระหว่าง 60 – 69 ปี	166	57.0
ระหว่าง 70 – 79 ปี	94	32.4
ระหว่าง 80 – 89 ปี	30	10.3
ตั้งแต่ 90 ปี ขึ้นไป	1	0.3
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	38	13.1
ประถมศึกษา	166	57.0
มัธยมศึกษา	75	25.8
ปวช./ปวส.	3	1.0
ปริญญาตรี	7	2.4
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.7
4. สถานภาพสมรส		
โสด	70	24.1
สมรส	149	51.2
อย่าร้าง	22	7.5
หม้ายเนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิต	50	17.2
4. สถานภาพสมรส		
โสด	70	24.1
สมรส	149	51.2
อย่าร้าง	22	7.5
หม้ายเนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิต	50	17.2
5. อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	63	21.6
ค้าขาย/รับจ้างทั่วไป	120	41.2
เกษตรกร	94	32.4
อื่น ๆ	14	4.8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	129	44.4
10,000 – 15,000 บาท	147	50.5
15,001 – 20,000 บาท	10	3.4
20,001 – 25,000 บาท	1	0.3
25,001 – 30,000 บาท	2	0.7
30,000 บาท ขึ้นไป	2	0.7
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 166 คนคิดเป็นร้อยละ 57.0 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีสถานภาพสมรสการสมรส จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และมีรายได้ต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5

ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 4.38$, $SD = .60$) ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .50$) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.90$, $SD = .52$) ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .48$) และด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.74$, $SD = .64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน ในภาพรวม

ภาพรวม	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับๆ
ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข	3.98	.50	มาก
ด้านรายได้	3.90	.52	มาก
ด้านที่อยู่อาศัย	3.74	.64	มาก
ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว	3.88	.48	มาก
ด้านนันทนาการ	4.38	.60	มาก
รวม	3.98	.39	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จัดการตรวจสุขภาพประจำปี จัดกิจกรรมด้านสภาพจิตใจและด้านการผ่อนคลายความเครียด จัดให้ความรู้ แนะนำ การดูแลสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ ฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการออมและการลงทุน จัดตั้งกองทุน จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือและสนับสนุน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย จัดบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกัน รักษาความปลอดภัยในสิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ มีกิจกรรมในวันสำคัญให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ กีฬาสัมพันธ์ มีกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำเ็นให้กับผู้สูงอายุ จึงทำให้การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูรัชญ์ ตีอราแม (2564) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการทางสังคม (Social Service) โดยมีจำนวน 1 โครงการ ที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุ คือ โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ คนพิการและเด็กด้อยโอกาส ซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคในชีวิตประจำวัน การส่งเสริมการฝึกอาชีพ เช่น กลุ่มทำน้ายาล้างจาน กลุ่มจักสาน ไม้ไผ่ ฯลฯ และการส่งเสริมการรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ เช่น กินอาหารครบ 5 หมู่ กินอาหารสะอาดปลอดภัย ฯลฯ พบว่า มีผู้สูงอายุจำนวนมากได้รับบริการ และด้านการช่วยเหลือ ทางสังคม (Social Assistance) มีจำนวน 2 โครงการ ที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ประกอบด้วย โครงการ ติดตามเยี่ยมดูแลผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแป้น จะดำเนินการลงพื้นที่เพื่อมอบข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค และให้ขวัญและกำลังใจ

1.1 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสุขภาพ และการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีอยู่เสมอ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกาย อาหารและโภชนาการ ยาและเวชภัณฑ์ และให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ

สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ เสมอ จิตพล (2556) การจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลอยู่ใน ระดับสูงสุด

1.2 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรายได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการฝึกอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมการออมและการลงทุนให้กับผู้สูงอายุ จัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับตำบล แบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเองมาก มีรายได้เพียงพอไม่มีหนี้สิน และมีการออมเงิน มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี ไม่มีภาวะซึมเศร้า แต่มองเห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ แต่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และมีความพึงพอใจการบริการสวัสดิการของรัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.3 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านที่อยู่อาศัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ การช่วยเหลือและสนับสนุน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้กับผู้สูงอายุ ช่อมแซมที่อยู่อาศัย มีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้ช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก

1.4 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย รณรงค์ให้คนในครอบครัวและชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุและ จัดบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกัน รักษาความปลอดภัยในสิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับตำบลแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเองมาก มีรายได้เพียงพอไม่มี

หนี้สิน และมีการออมเงิน มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี ไม่มีภาวะซึมเศร้า แต่มองเห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ แต่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และมีความพึงพอใจการบริการสวัสดิการของรัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.5 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านนันทนาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมทางด้านการกีฬาสมัครใจให้กับผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำให้กับผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ยาได้อย่างถูกวิธี

1.2 ด้านรายได้ พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนจัดให้ท่านได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรจัดอบรมพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้กับผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีทักษะในการประกอบอาชีพและมีรายได้ในการประกอบอาชีพ

1.3 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนมีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้ความสำคัญในการจัดที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ

1.4 ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรมุ่งส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้หรือได้รับผลกระทบจากด้านต่าง ๆ

1.5 ด้านนันทนาการ พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำให้กับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้มีการรวมกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์

เอกสารอ้างอิง

ขวัญ สงวนเสริมศรี. 2552. แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดพะเยา. ปรินญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชูรยัณิ ดือราแม (2564). รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. ปรินญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2555). รายงานประจำปีสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีคิวพี จำกัด.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2548). ผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และวรรณลักษณ์ เมียนเกิด. (2551). การเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ของผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อบปี้.

สมประวิณ มันประเสริฐ. (2553) การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีต่อแบบ แผนการบริโภคของครัวเรือนไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ติรกันนท์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์. (2567). แผนยุทธศาสตร์สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับปรับปรุง เมษายน 2567. กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2553). คู่มือการปฏิบัติงานของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 19 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.dop.go.th/th/know/5/page=1>

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555). การจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับ ตำบลแบบมีส่วนร่วม. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์.

เสมอ จิตพล (2556). การจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 6(3), 510-519.

องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน. (2567)).ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนไก่.สืบค้น
เมื่อ 19 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.takhianluan.go.th/home>.

Krejcie, R.V.,& D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 607-610

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์

Motivations for Travel among Generation Y Tourists in Nakhon Sawan Province Influenced by Online Media

ณิชากรณ สุวรรณศรี¹ และ เสาวลักษณ์ ใจหล้า²
Nitchakorn Suwannasri¹ and Saowalak Jaila²

Received: December 9, 2024

Revised: December 23, 2024

Accepted: December 24, 2024

ผู้ช่วยนักพัฒนาการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์¹
เจ้าหน้าที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์²

Tourism Development Assistant, Nakhon Sawan Provincial Administrative Organization¹

Public Relations Officer, Nakhon Sawan Provincial Administrative Organization²

E-mail: golf8543@gmail.com¹ pikul22@gmail.com²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์ (2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการวางแผนการสื่อสารการตลาดกับกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณ นักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเอเรชั่นวาย มีอายุระหว่าง 18 - 38 ปี ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 385 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26 - 29 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้รวมเฉลี่ย 15,001 - 30,000 บาท/เดือน และภูมิลำเนาภาคกลาง (2) ด้านพฤติกรรมการเข้าใช้สื่อออนไลน์ เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย มีความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ครั้ง/วัน ระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ชั่วโมง/วัน ช่วงเวลาที่สะดวกในการใช้สื่อออนไลน์ คือ 17.01 น. - 21.00 น. และต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวหลังจากเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ เดินทางไปแน่นอน (3) ด้านพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน มีระยะเวลาเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยว 1 - 2 วัน/ครั้ง จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คือ 1 - 2 ครั้ง และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวต่อครั้ง 1,000 - 4,000 บาท (4) ด้านแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านสิ่งดึงดูดใจ เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการคมนาคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และแรงจูงใจด้านการต้อนรับ ตามลำดับ

คำสำคัญ: แรงจูงใจ; การท่องเที่ยว; กลุ่มเจนเอเรชั่น Y; สื่อออนไลน์

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research aimed to (1) (1) investigate the motivations of Generation Y tourists traveling to Nakhon Sawan province through the use of online media, as influenced by online media and (2) propose marketing communication strategies for Generation Y tourists to tourism businesses in Nakhon Sawan. This quantitative research involved a sample of 385 Thai Generation Y tourists aged 18-38 who had visited Nakhon Sawan, using a questionnaire to collect data. Statistical analysis included percentages, means, and standard deviations.

The findings revealed that (1) most respondents were female, aged 26-29, single, with a bachelor's degree, and had a monthly income of 15,001-30,000 baht, residing in the central region of Thailand; (2) respondents primarily used online media for entertainment and relaxation, accessing it 3-4 times daily for 3-4 hours, with peak usage between 5:01 PM and 9:00 PM. Moreover, respondents expressed a strong desire to travel after using online media; (3) most respondents traveled with friends for 1-2 days, 1-2 times in the past three months, spending 1,000-4,000 baht per trip and (4) the motivations for Generation Y tourists to travel in Nakhon Sawan were high, with attractions followed by transportation Facilitation aspect and hospitality incentives, respectively.

Keywords : Motivation; Travel; Generation Y; Online media

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยสูงถึง 28,042,131 คน ในปี 2566 ทำให้เห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสร้างรายได้มหาศาลและเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ข้อมูล ณ วันที่ 2 มกราคม 2567) อีกทั้งเทคโนโลยีดิจิทัล ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิวัติวงการธุรกิจอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วนี้ (Digital Disruption) ทำให้ธุรกิจสามารถเข้าถึงลูกค้าได้ง่ายขึ้นและรวดเร็วขึ้นผ่านช่องทางออนไลน์ โดยสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ และยูทูบ กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแบรนด์หรือผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะเฟซบุ๊กที่ได้รับความนิยมอย่างสูง เนื่องจากสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุดและมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าได้ทุกช่วงเวลา

กลุ่มประชากรเจนเอเรชันวาย (Generation Y) ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีจำนวนประมาณ 18 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนที่สูงของประชากรทั้งหมดในประเทศไทย (วิไล พิงผล, ประสพชัย พสุนนท์ และธีระวัฒน์ จันทิก,

2561) เจนเนอเรชัน Y คือกลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2523 – 2540 เรียกได้ว่าเป็นเจนที่เติบโตขึ้นมาพร้อมกับการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้มีความเชี่ยวชาญพร้อมปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีและ IT ได้อย่างคล่องแคล่ว เป็นเจนเนอเรชันที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมการทำงานและระดับมหาวิทยาลัย จากรายงานพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2562 โดย ETDA ได้เปิดเผยว่า กลุ่มตัวอย่างคนเจนเนอเรชัน Y

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชนในประเทศไทย

พฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย	ค่าเฉลี่ย
ใช้งานอินเทอร์เน็ต	เฉลี่ย 10 ชั่วโมง 7 นาที ต่อวัน
ใช้งานโซเชียลมีเดีย	เฉลี่ย 93.7 %
ดูหนัง ฟังเพลง และรับสื่อบันเทิงบนออนไลน์	เฉลี่ย 73.6 %
ค้นหาข้อมูลออนไลน์	เฉลี่ย 72.3 %
รับ-ส่งอีเมลล์	เฉลี่ย 63.1 %
ชำระเงินทางออนไลน์	เฉลี่ย 62.6 %
อ่านบทความออนไลน์และรับข่าวสาร	เฉลี่ย 56.5 %

ที่มา : Online Business, 2564

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับหนึ่ง แต่มีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในเชิงลึกน้อยมาก เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุด ด้วยเหตุนี้การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับจังหวัดนครสวรรค์ การทำความเข้าใจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y จะช่วยให้จังหวัดนครสวรรค์สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับพื้นที่ในสายตาของกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบอกต่อและดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ ๆ เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

จากการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยอยากทราบถึง แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจจึงเป็นแรงกระตุ้นส่วนหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยว หรือเกิดแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้อินเทอร์เน็ต เกิดจากแรงจูงใจใดที่เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้เกิดความต้องการมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจอีกว่ามียอดประกอบใดบ้างที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์ จากสื่อออนไลน์มากนักน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลจากผลการวิจัยครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และเป็นที่รู้จักแพร่หลายกับนักท่องเที่ยวทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทั้งนี้ยังสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการให้กับจังหวัดนครสวรรค์และในเขตพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อใช้ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์
- 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการวางแผนการสื่อสารการตลาดกับกลุ่มเจนเอเรชัน Y ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์
- 2) นำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนการสื่อสารการตลาดกับกลุ่มเจนเอเรชัน Y ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว

การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในด้านการวิจัยทางการท่องเที่ยว Dann (1981), Veal (1997), และจุติพร คำสงค์ (2560) ได้กล่าวว่า ประเด็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวนั้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาด้านการท่องเที่ยวและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการท่องเที่ยว นักวิจัยหลายคนได้มองเห็นว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญของการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ซึ่งแรงจูงใจมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากเป็นกระบวนการทางร่างกายและจิตใจที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและยิ่งไปกว่านั้นจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการของการท่องเที่ยว (Gunn, 1988; Mill & Morrison, 1985) กล่าวคือ รูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายของนักท่องเที่ยวเป็นผลมาจากกระบวนการเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว (Destination-Choice Process) ซึ่งได้รับอิทธิพลอย่างมากจากแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและปัจจัยทางประชากรศาสตร์และปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมอื่นๆ (Lue et al., 1996; Um & Crompton, 1990) Moscardo et al. (1996) ซึ่ง Dann (1977) ได้จำแนกแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทคือ แรงผลักดัน เป็นปัจจัยภายในบุคคลหรือแรงผลักดันในที่กระตุ้นให้เกิดการเดินทาง อาทิ ความปรารถนาที่จะพักผ่อนหาความบันเทิง และหลีกเลี่ยงจากความจำเจ ในขณะที่แรงดึงดูดเป็นปัจจัยที่มาจากแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีส่วนช่วยในการกระตุ้นปัจจัยผลักดัน อาทิ ราคา สิ่งอำนวยความสะดวก คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงาม การคมนาคม การต้อนรับ และความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว (Yousaf et al., 2018) ได้เสนอว่าแรงจูงใจนั้นมีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมและจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวเลือก

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ นำมาซึ่งการเคลื่อนย้ายของผู้คนไปยังประเทศหรือสถานที่นอกสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ปกติเพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัวหรือเพื่อธุรกิจ/อาชีพ ที่นอกเหนือไปจากการจ้างงานโดยหน่วยงานในประเทศหรือสถานที่ไปเยือนนั้นๆ ผู้คนเหล่านี้เรียกว่า ผู้มาเยือน (Visitors) โดยผู้มาเยือนจะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางหลักนอกสภาพแวดล้อมปกติของตนเป็นเวลานานน้อยกว่าหนึ่งปี จากนิยามขององค์การการท่องเที่ยวโลกนั้น จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นส่วนย่อยของการเดินทาง (Travel) และผู้มาเยือน (Visitors) ก็เป็นส่วนย่อยของนักเดินทาง (Travelers) (United Nations, Department of Economic and Social Affairs, 2008)

การท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่อดีต มนุษย์มีความต้องการที่จะเดินทางเพื่อเรียนรู้ แสวงหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองอยู่เสมอ มีนักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่อื่นเพื่อการชั่วคราว โดยมีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการหาสิ่งแปลกใหม่ สร้างความสัมพันธ์ โดยสถานที่และกิจกรรมขึ้น อยู่กับสถานที่และความชอบส่วนบุคคล (จิราภา สนิทจันทร์, 2564) การที่บุคคลสมัครใจที่จะเดินทางจากที่อาศัยหรือภูมิลำเนาของตนไปยังที่แปลกใหม่ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ต่างไปจากการใช้ชีวิตประจำวัน การเดินทางนั้นอาจมีการค้างคืนหรือไม่ค้างคืนก็ได้ (เมลดา ธนินนท์, 2560) โดยวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวต้องมีแรงจูงใจกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวออกเดินทาง ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการคือ สิ่งจูงใจทางกายภาพ สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล และสิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (บุษบา สุธีธร และภัสวลิ นิติเกษตรสุนทร, อ้างถึงใน ชิตชม กันจุฬา, 2563)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยวไม่ว่าการกระทำนั้น นักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม (Kotler, P.,1997) โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behaviors) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส เช่น จุดประสงค์ในการมาท่องเที่ยว ระยะเวลาในการท่องเที่ยว สถานที่พัก ค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยว กิจกรรมที่ทำ ลักษณะการเดินทาง เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behaviors) เป็นการทำงานของอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายใน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ (สมหทัย จารุมิลินท ,2561)

นอกจากนี้นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวยังได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวโดยเน้นการศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของการเดินทาง ระยะเวลาในการเดินทาง ช่วงเวลาในการเดินทางความถี่ในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ลักษณะของการเดินทาง ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่เลือกท่องเที่ยว ประเภทของที่พัก และพาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการวางแผนการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้ จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการวางตัวแปรสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม

ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ได้แก่ พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ระยะเวลาในการเดินทาง จำนวนครั้งที่เดินทาง และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ศศิภัทร อัมพวรรณ (2563) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่มีต่อการใช้บริการและการรับข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การอ่านข่าวสาร การสั่งซื้อสินค้า นอกจากนี้ พริฏฐา หิรัญยศาศาสตร์ (2566) องค์ประกอบของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นตัวแสดงลักษณะพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของแต่ละบุคคล โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไว้ 4 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ ความถี่ในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ ช่วงเวลาที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาเฉลี่ยในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ และแพลตฟอร์ม (Platform) สื่อสังคมออนไลน์ที่ท่านเข้าใช้มากที่สุด เพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจนเนอเรชันวาย

ธนภุต อนรรฆมาศ (2567) สรุปลักษณะและความต้องการของคนรุ่นใหม่ Generation Y เป็นผู้ที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2523 – 2540 มีลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง ความกระหายใคร่รู้และความกระตือรือร้นกับงานที่ตนเองสนใจ แสดงถึงความทะเยอทะยานที่สามารถทำให้บุคคลอื่นสัมผัสรับรู้ได้ นอกจากนี้ยังมีมุมมองความคิดในเชิงบวกและความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี จนทำให้มั่นใจในการปฏิบัติงานของตนเองและเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ คนรุ่นใหม่มีความต้องการด้านความยืดหยุ่นต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือวิธีการปฏิบัติงาน และจงรักภักดีต่อสายงานวิชาชีพ รวมถึงยอมรับและเคารพบุคคลที่มีความสามารถ แต่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ ทำให้มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา หากหน่วยงานสามารถนำชุดข้อมูลมาปรับเป็นกลยุทธ์ในการบริหารการจัดการทรัพยากรมนุษย์พร้อมทั้งพัฒนาหัวหน้างานให้มีเทคนิคในการรับมืออย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะสามารถนำศักยภาพของบุคลากรกลุ่มคนรุ่นใหม่ (Generation Y) มาใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจจากความต้องการสู่ประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ

ตามทฤษฎีข้างต้น นักท่องเที่ยวจะมีแรงจูงใจได้มากขึ้น และเมื่อนักท่องเที่ยวมีข้อมูลการท่องเที่ยวซึ่งเกิดจากการเข้าถึงข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่สูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว โดยมีปัจจัยภายในตัวบุคคลแต่ละคนที่แตกต่างกัน ที่จะเกิดความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่เป็นลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชม ซึ่งเป็นปัจจัยจูงใจหรือสภาพเงื่อนไขภายนอกจากตัวแหล่งท่องเที่ยวเองที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งงานวิจัยได้กำหนดตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านการคมนาคม ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านแรงจูงใจด้านการต้อนรับ

สำหรับงานศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลักดัน และปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติจากแต่ละกลุ่มทวีปหรือเชื้อชาติ เช่น กุลธิดา คำวงศ์ษา และวรรณัย สายประเสริฐ (2567) เบญจมาศ อยู่คง, กมลวรรณ จัมกระโทก,อนงค์นาค ลานุสสัย, อังสุมาลิน จำนงชอบ (2564) เพียงธาร ผลิพืช (2564) และ พิริยา เซยชิด (2562) เป็นต้น โดยที่ยังไม่มีการศึกษาใดที่วิเคราะห์แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวตามลักษณะของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจมาศ อยู่คง, กมลวรรณ จัมกระโทก,อนงค์นาค ลานุสสัย, อังสุมาลิน จำนงชอบ (2564) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในกรุงเทพมหานครจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 34 - 39 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท และมีอาชีพพนักงานบริษัท โดยส่วนใหญ่เข้าใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อกเพื่อความผ่อนคลายและความบันเทิง มีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อก 3 - 4 ชั่วโมง/วัน ช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้าใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อกคือ 16.01 น. - 20.00 น. และมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวอย่างแน่นอนหลังจากรับชมวิดีโอจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก แรงจูงใจในด้านปัจจัยผลักดันจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อกที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดคือความต้องการความภูมิใจที่ได้เดินทางท่องเที่ยว แรงจูงใจในด้านปัจจัยดึงดูดจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อกที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แอปพลิเคชันติ๊กต็อกได้ถ่ายทอดออกมา

กุลธิดา คำวงศ์ษา และวรรณัย สายประเสริฐ (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเอเรชั่นวายต่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ปัจจัยผลัก) และปัจจัยด้านลักษณะของจังหวัดเชียงรายที่ดึงดูดใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว (ปัจจัยดึงดูด) มีความสำคัญต่อผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งปัจจัย โดยปัจจัยที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ปัจจัยผลัก) ที่มีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการพบสิ่งแปลกใหม่และประสบการณ์ใหม่ ๆ ต้องการท่องเที่ยวและใช้เวลาว่างกับเพื่อนหรือครอบครัว ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวหรือเพื่อน และต้องการหาความสนุกและการผจญภัย ส่วนด้านลักษณะของจังหวัดเชียงรายที่ดึงดูดใจให้มาท่องเที่ยว (ปัจจัยดึงดูด) ที่มีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ความสวยงามของธรรมชาติ มีอากาศที่เย็นสบาย สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ มีแหล่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต และสถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก

เพียงธาร ผลิพืช (2564) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี โสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพอิสระหรือพนักงานบริษัทเอกชน

พบ และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ผลการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยว พบว่าส่วนใหญ่ใช้เรือในการเดินทาง มาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ทราบข้อมูลจากบุคคลใกล้ชิด/รู้จัก มีเป้าหมายเพื่อมาท่องเที่ยวสถานที่แปลกใหม่ ผลการศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในปัจจัยด้านเหตุผลพบว่าส่วนใหญ่เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด ความเหนื่อยล้าทางร่างกาย และจิตใจ และในด้านปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวพบว่ามีปัจจัยหลัก คือ ความมีชื่อเสียงของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านคมนาคมมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่านักท่องเที่ยวที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีพฤติกรรมการเดินทาง แรงจูงใจในการเดินทาง และ ความพึงพอใจจากการเดินทางท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในบางกลุ่ม

พริยา เชยชิต (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศกับการเปิดรับสื่อของกลุ่ม Gen Y ในกรุงเทพมหานครกับการตัดสินใจท่องเที่ยวหลังภาวะวิกฤต Covid-19 พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศกับการเปิดรับสื่อของกลุ่ม Gen Y ในกรุงเทพมหานครกับการตัดสินใจท่องเที่ยวหลังภาวะวิกฤต Covid-19 พบว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-39 ปี มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีสถานภาพโสดและศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในส่วนของพฤติกรรมการท่องเที่ยว กลุ่ม Gen Y มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนมากที่สุด ช่วงเวลาในการท่องเที่ยวเป็นช่วงเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ โดยจะท่องเที่ยวด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ซึ่งความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 หรือ 4 ครั้ง/ปี และงบประมาณในการใช้จ่ายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ที่ 3,001-6,000 บาท/ครั้ง ในเรื่องการเปิดรับสื่อของกลุ่ม Gen Y กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อท่องเที่ยวในด้านช่องทางที่เปิดรับในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด ในประเด็น Facebook มากที่สุด รองลงมา YouTube และเว็บไซต์ Agency ตามลำดับ ในส่วนการเปิดรับสื่อท่องเที่ยวในด้านเนื้อหาที่เปิดรับ โดยกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 4.15 ถือว่ามีการเปิดรับสื่อมาก ในประเด็นเนื้อหาที่น่าสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวที่ตรงกับความสนใจ รองลงมาเนื้อหาที่น่าสนใจสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงอื่น ๆ ที่น่าสนใจ และเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับ

จิราพร อศวปยุกต์กุล (2560) ทำการศึกษาเรื่องสื่อออนไลน์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของเจนเอเรชันวาย (Generation Y) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงอิทธิพลของสื่อออนไลน์ว่ามีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของเจนเอเรชันวายอย่างไร โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีตัวอย่างเป็นกลุ่มคนเจนเอเรชันวายที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชันวายมีการท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ยปีละ 1 - 2 ครั้ง โดยส่วนใหญ่เลือกเดินทางไปประเทศในทวีปเอเชียมากที่สุดเนื่องจากมีความสะดวกสบายและมีค่าใช้จ่ายถูกกว่าการเดินทางไปยังทวีปอื่น ตลอดจนนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชันวายมีความต้องการที่จะแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่และต้องการการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งถือเป็นการให้รางวัลชีวิตไปในตัว รวมทั้งต้องการสัมผัสประสบการณ์ที่แตกต่างและหาไม่ได้ภายในประเทศ เช่น ภูมิอากาศ วัฒนธรรม และธรรมชาติ ซึ่งกลุ่มเจนเอเรชันวายนิยมเดินทางไปกับกลุ่ม

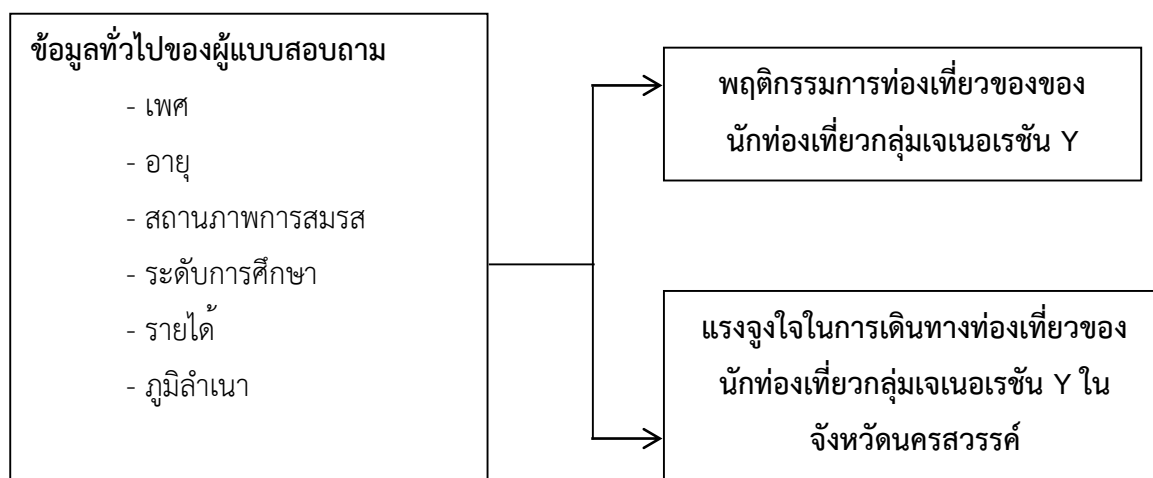
เพื่อน และมีการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อคัดสรรข้อมูลการเดินทางก่อนตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวจากเว็บไซต์พันทิป (Pantip) มากที่สุด เนื่องจากเป็นกระตุ้แชร์ประสบการณ์ตรงจากบุคคลที่เคยไปสถานที่นั้นมาก่อน รองลงมาคือ กูเกิล (Google) และเฟซบุ๊ก (Facebook) เมื่อนักท่องเที่ยวในกลุ่มเจนเอเรชันวายได้เดินทางไปท่องเที่ยวก็จะทำการแชร์ประสบการณ์และเรื่องราวผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเก็บไว้เป็นความทรงจำและแบ่งปันประสบการณ์กับผู้อื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในกลุ่มเจนเอเรชันวาย ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เกิดการรับรู้และแรงจูงใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ ได้ในอนาคต

วนิดา เลิศพิพัฒนานนท์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบพฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของคนไทย Gen Y มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวและแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทย Gen Y ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคนไทย Gen Y โดยส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมในการจัดการวางแผนการเดินทางด้วยตนเอง ชอบการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เดินทางท่องเที่ยวปีละ 1-3 ครั้ง โดยผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นคนในครอบครัวจำนวน 1-3 คน นิยมท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งแบบ 3 วัน 2 คืน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางในแต่ละครั้งประมาณคนละ 1,000-3,000 บาท และเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมมากที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในด้านการจองที่พักจะทำการจองผ่านเว็บไซต์บริการต่าง ๆ เช่น Agoda, Expedia เป็นต้น แต่ถ้าไม่ได้ใช้รถยนต์ส่วนตัวก็จะมี การจองตัวโดยสารผ่านบริษัทหรือสายการบินโดยตรง สื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดคือสื่อสังคมออนไลน์ กิจกรรมที่กลุ่มคนไทย Gen Y ชอบทำในขณะที่ท่องเที่ยวได้แก่ การถ่ายภาพ เดินเล่น ชิมหรือลิ้มลองอาหารตามลำดับ

พุทธชาติ ทองนาค และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช และศึกษาปัจจัยทางพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางด้านการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30-39 ปี โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว ประกอบอาชีพเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรีและมีรายได้ต่อเดือน 15,000-29,999 บาท นอกจากนี้ ข้อมูลทางด้านเพศอายุ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน และปัจจัยทางพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางด้านการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยด้านที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านการเปิดรับ ได้ค่า Beta 0.163 ด้านการเลือกให้ความสนใจ ได้ค่า Beta 0.177 ด้านการเลือกรับรู้และตีความหมาย ได้ค่า Beta 0.270 และด้านการเลือกจดจำ ได้ค่า Beta 0.143 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมลดดา ธนิตนนท์ (2560) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มามีเที่ยวบ้านบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 21 - 30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมากเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มามีเที่ยวบ้านบางเขน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านทุกด้าน คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการด้านคมนาคม และด้านการต้อนรับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผู้วิจัยได้ทำการยอมรับสมมติฐานที่ 2.6 หมายความว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวบ้านบางเขนที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ในด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการด้านคมนาคม และด้านการต้อนรับ เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันด้านเพศ อายุ และอาชีพ ให้ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแรงจูงใจในการมาเที่ยวบ้านบางเขนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับด้านความพึงพอใจ พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันด้านอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ให้ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวบ้านบางเขนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเอเรชั่นวาย มีอายุระหว่าง 18 - 38 ปี ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนของประชากร จึงได้คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% (สายฝน ไชยศรี, 2566 หน้า 134 - 135) ซึ่งจากการคำนวณดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน เพื่อป้องกันการไม่ตอบกลับและการตอบกลับไม่สมบูรณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้แบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามจะเป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ โดยลักษณะคำถามจะเป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบรายการ ตอนที่ 3 แบบสอบถามตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว โดยลักษณะคำถามจะเป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบรายการ และตอนที่ 4 แบบสอบถามตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ ระดับแรงจูงใจมากน้อย 5 ระดับ (Likert Scale) ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ พบว่าอยู่ระหว่าง 0.77 – 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มที่ศึกษาวิจัยแต่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธี หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าข้อคำถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.74 และ 0.80 ตามลำดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น 0.75 ขึ้นไป โดยการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มเจนเอเรชันวายที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ ในระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2566 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 มีประสบการณ์ใช้สื่อออนไลน์ และเก็บแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทันที และคัดเลือกที่สมบูรณ์ที่สุดเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลผล จำนวน 385 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้แบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 385 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 48.96 มีช่วงอายุ 26 - 29 ปี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 สถานภาพโสด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 54.81 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 15,001

- 30,000 บาท จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 65.19 และภูมิลำนาคกลาง จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 49.61

พฤติกรรมทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าใช้สื่อออนไลน์ เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 62.08 มีความถี่ในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ครั้ง/วัน จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 56.88 มีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ชั่วโมง/วัน จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 57.66 ช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ 17.01 น. - 21.00 น. จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวหลังจากเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ เดินทางไปแน่นอน จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 68.83

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อน จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 64.16 โดยมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งคือ 1 - 2 วัน จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 77.66 จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คือ 1 - 2 ครั้ง จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวต่อครั้ง 1,000 - 4,000 บาท จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 86.75

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.26	0.762	มากที่สุด
2. ด้านการคมนาคม	4.18	0.798	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.06	0.882	มาก
4. ด้านการต้อนรับ	4.04	0.879	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.14	0.830	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาพรวมเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.830 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.762 แรงจูงใจด้านการคมนาคม มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.798 ด้านอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.882 และแรงจูงใจด้านการต้อนรับ มีค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.879 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.762 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความน่าสนใจในเรื่องเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและประเพณี เป็นอันดับแรก รองลงมาคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณ โบราณวัตถุ และความหลากหลายของอาหาร สินค้าและบริการ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านการต้อนรับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.879 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล แนะนำเกี่ยวกับสถานที่/เส้นทางท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และเจ้าหน้าที่ให้บริการนักท่องเที่ยวด้วยความเสมอภาค

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านการคมนาคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.798 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว เดินทางมาได้หลายเส้นทาง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยวชัดเจน และมีความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยว

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.882 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริการภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาดและเป็นระเบียบ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีการจัดบริการร้านค้า อาหารและเครื่องดื่มถูกสุขอนามัยและราคาเหมาะสม และมีสถานที่จอดรถเพียงพอ เหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากสื่อออนไลน์ ภาพรวมเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านสิ่งดึงดูดใจ เป็นอันดับแรก รองลงมาแรงจูงใจด้านการคมนาคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอำนวยความสะดวก เป็นลำดับสุดท้าย ผลการวิจัยสอดคล้องกับ กุลธิดา คำวงศ์ษา และวรรณัย สายประเสริฐ (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเนอเรชันวายต่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ดึงดูดใจให้เดินทางท่องเที่ยว (ปัจจัยดึงดูด) ที่มีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ความสวยงามของธรรมชาติ มีอากาศที่เย็นสบาย สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ มีแหล่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต และสถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก และสอดคล้องกับเพ็ญธรร ผลิตพิช (2564) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวพบว่าปัจจัยหลัก คือ ความมีชื่อเสียงของ

เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมลดา ธนินนธ์ (2560) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวบ้านบางเขน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านทุกด้าน คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการด้านคมนาคม และด้านการต้อนรับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผู้วิจัยได้ทำการยอมรับสมมติฐานที่ 2.6 หมายความว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวบ้านบางเขนที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ในด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการด้านคมนาคม และด้านการต้อนรับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการวางแผนการสื่อสารการตลาดกับกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์

แนวทางการวางแผนการสื่อสารการตลาดกับกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ จากพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์ 1) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากสื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่เข้าใช้สื่อออนไลน์ เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย มีความถี่ในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ครั้ง/วัน มีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ชั่วโมง/วัน ช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ 17.01 น. - 21.00 น. และผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวหลังจากเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ เดินทางไปแน่นอน ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ อยู่คง, กมลวรรณ จิมกระโทก, อนงค์นาค ลานุสสัย, อังสุมาลิน จ่านงชอบ (25665) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในกรุงเทพมหานครจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เข้าใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อกเพื่อความผ่อนคลายและความบันเทิง มีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อก 3 - 4 ชั่วโมง/วัน ช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้าใช้แอปพลิเคชันติ๊กต็อกคือ 16.01 น. - 20.00 น. และมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวอย่างแน่นอนหลังจากรับชมวิดีโอจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก และ 2) พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากสื่อออนไลน์ พบว่า พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน โดยมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งคือ 1 - 2 วัน จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คือ 1 - 2 ครั้ง และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวต่อครั้ง 1,000 - 4,000 บาท ผลการวิจัยสอดคล้องกับของวนิดา เลิศพิพัฒนานนท์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบพฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของคนไทย Gen Y มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวและแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทย Gen Y ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคนไทย Gen Y โดยส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมในการจัดการวางแผนการเดินทางด้วยตนเอง ชอบการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เดินทางท่องเที่ยวปีละ 1-3 ครั้ง โดยผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นคนในครอบครัวจำนวน 1-3 คน นิยมท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งแบบ 3 วัน 2 คืน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางในแต่ละครั้งประมาณคนละ 1,000-3,000 บาท และเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว และงานวิจัยของพิสมัย จัตุรัส (2565) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรม

ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมในชุมชนของกรุงเทพมหานคร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และเลือกเดินทางในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นหลัก มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเที่ยว ต่ำกว่า 3,000 บาท และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของพิริยา เซยชิด (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศกับการเปิดรับสื่อของกลุ่ม Gen Y ใน กรุงเทพมหานครกับการตัดสินใจท่องเที่ยวหลังภาวะวิกฤต Covid-19 พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว กลุ่ม Gen Y มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนมากที่สุด

จากพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์ คนกลุ่มนี้โตมาพร้อมกับคอมพิวเตอร์ - อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีไอที โดยผู้ประกอบการธุรกิจ ควรศึกษารูปแบบวิธีการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ในการให้ข้อมูลข่าวสาร ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Facebook ดิจิตอล YouTube Weblogs Social เป็นต้น หากผู้ประกอบการธุรกิจสามารถนำข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สินค้า บริการ สื่อสารการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ในกลุ่มเจนเนอเรชัน Y จะส่งผลทำให้การประกอบธุรกิจในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลาประสบความสำเร็จในขนาดได้ สอดคล้องกับ มาริษา สุจิตวนิชและ ดวงใจคงคาหลวง (2563) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มเจนเนอเรชันเน็ต พบว่า ผู้บริโภคเปิดรับสื่อผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น จึงมีปัจจัยสำคัญด้านต่าง ๆ ในการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์ ด้วยการสร้างเนื้อหา ข้อมูล ซึ่งองค์กรธุรกิจสามารถเชื่อมโยงการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับผู้บริโภค โดยเฉพาะในกลุ่มเจนเนอเรชันเน็ต ซึ่งผู้บริโภค โดยเฉพาะกลุ่มคน Gen Y ที่รับข่าวสารทางสื่อใหม่เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังคงให้ความเชื่อถือในสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ควบคู่กับสื่อใหม่ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้งาน

จากผลการศึกษาวิจัย จากพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. เข้าใช้สื่อออนไลน์ เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย มีความถี่ในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ครั้ง/วัน มีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้สื่อออนไลน์ 3 - 4 ชั่วโมง/วัน ช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้าใช้สื่อออนไลน์ คือ 17.01 น. - 21.00 น. และผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยว หลังจากเข้าใช้สื่อออนไลน์ ดังนั้นผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ควรนำเสนอการท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ โดยเน้นเนื้อหา เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลายให้กับนักท่องเที่ยว และโพสต์สื่อออนไลน์ ในช่วงเวลา 17.01 น. - 21.00 น. นอกจากนี้ผลวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเนอเรชัน Y ในจังหวัดนครสวรรค์ จากการใช้สื่อออนไลน์ พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน มีระยะเวลาเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งคือ 1 - 2 วัน จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คือ 1 - 2 ครั้ง และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวต่อครั้ง 1,000 - 4,000 บาท ซึ่งเป็นโอกาสให้องค์การบริหารส่วน

จังหวัดนครสวรรค์ เทศบาลนครสวรรค์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการการวางแผนเพื่อการส่งเสริมประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งนำผลการศึกษาไปกำหนดกลยุทธ์ของจังหวัด และศักยภาพในการแข่งขันในธุรกิจท่องเที่ยว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้ได้ผลการศึกษาวิจัยในเชิงลึก ควรมีการศึกษวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์ (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น
2. ควรเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชั่น Y จำแนกตามตัวแปรที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). สถิตินักท่องเที่ยว. สืบค้น 2 มกราคม 2567 จาก <https://www.mots.go.th>.
- กุลธิดา คำวงศ์ษา. (2566). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเอเรชั่นวายต่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรดาภา สนิทจันทร์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวกรณีศึกษาตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จุติพร คำสงค์. (2560). แรงจูงใจและส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้ออาหารประเภทฟู้ดทรัคในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- จีราพร อัสวายุภักต์กุล. (2560). การศึกษาเรื่องสื่อออนไลน์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของเจนเอเรชั่นวาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เจษฎ์สิตา จารุวรรณศรีรัตน์. (2566). พฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวชาวไทยเจนเอเรชั่นวายในพื้นที่กรุงเทพมหานครหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชิดชม กันจุฬา. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเมืองรองของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง. วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน, 2(2), 65-80.
- ธนกฤต อนรรฆมาศ. (2567). การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรกลุ่มคนรุ่นใหม่ (Generation Y) เกี่ยวกับทักษะซอฟท์สกีล (Soft Skills) ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของสำนักส่งเสริม

- สุขภาพ กรมอนามัย (ปฏิบัติราชการที่สำนักอนามัยผู้สูงอายุ). กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์, สำนักส่งเสริมสุขภาพ, กรมอนามัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2558). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 2. (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- เบญจมาศ อยู่คง, กมลวรรณ จัมกระโทก, อนงค์นาค ลานุสสัย, อังสุมาลิน จำนงชอบ. (2564). การศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจนเอเรชันวายในกรุงเทพมหานครจากแอปพลิเคชันติ๊กต็อก (TikTok). คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พริ้งฐา หิรัญยะศาสตร์. (2566). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแสวงหาข้อมูลการท่องเที่ยวและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวเจนเอเรชันวายในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พุทธชาติ ทองนาค และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก <http://www.baabstract.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/173>.
- เพียงธาร ผลิพืช. (2564). การศึกษาแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. การจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- มาริษา สุจิตวนิชและ ดวงใจคงคาหลวง. (2563). แนวทางการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มเจนเอเรชันเน็ต. *Journal of Roi Kaensarn Academi* , 5(2).
- เมลดา ธนิตนนท์. (2560). การศึกษาแรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวบ้านบางเขน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วนิดา เลิศพัฒนานนท์. (2561). รูปแบบพฤติกรรมและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของคนไทย Gen Y. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 134-149.
- สายฝน ไชยศรี. (2566). ระเบียบวิธีการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิภัทร อัมพวรรณ. (2556). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารอย่างรู้เท่าทันสื่อของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สมหทัย จารุมิลินท. (2561). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของนักท่องเที่ยวที่มี

ภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.

- Dann, G. M. S. (1977). Anomie, Ego-Enhancement and Tourism. *Annals of Tourism Research*, 4(4), 184–194.
- Gunn, C.A. (1988). *Vacation scape: Designing tourist regions*. 2nd Edition. Van Nostrand Reinhold, New York.
- Lue, C.-C., Crompton, J. L., & Stewart, W. P. (1996). Evidence of Cumulative Attraction in Multidestination Recreational Trip Decisions. *Journal of Travel Research*, 35(1), 41–49.
- Kotler, Philip. (1997). *Marketing management : analysis, planning, implementation and control*. 5 th ed. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Mill, R. C., & Morrison, A. M. (1985). *The Tourism System: An Introductory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Moscardo, G., Morrison, A.M.; Pearce P.L.; Lang C.-T. & O’Leary J.T. (1996). Understanding Vacation Destination Choice Through Travel Motivation and Activities. *Journal of Vacation Marketing*, 2(2),109-122.
- Um, S. & Crompton, J.L. (1990). Attitude Determinants in Tourism Destination Choice. *Annals of Tourism Research*, 17(3), 432-448.
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs. (2008). *World economic situation and prospects 2008*. United Nations. <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/world-economic-situation-and-prospects-2008>.
- Veal, A. J. (1997). *Research Methods for Leisure and Tourism: A Practical Guide (2nd Edition)*. London: Financial Times-Prentice Hall.
- Yousaf, A., Amin, I. & Santos, J. A. C. (2018). Tourist’s Motivations to Travel : A Theoretical Perspective on the Existing Literature. *Tourism and Hospitality Management*, 24(1), 197–211.

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ชื่อเรื่อง

Title

- ชื่อเรื่อง ภาษาไทยขึ้นต้นก่อน กรณีชื่อเรื่องยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้เขียนแบบสามเหลี่ยมหัวกลับ
- ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษให้ขึ้นต้นคำด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และตามด้วยตัวอักษรพิมพ์เล็กในทุก ๆ คำ

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹

สังกัด²

สังกัด³

Affiliation¹

Affiliation²

Affiliation³

E-mail: ¹; ²; ³

Tel.....

บทคัดย่อ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

- นำเสนอให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ โดยสรุปสาระสำคัญของบทความตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์ หรืออคติ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

.....
.....

คำสำคัญ (16 Point Bold) : 16 Point

นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่มีอยู่ในวัตถุประสงค์ของบทความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องของบทความ และเป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านที่สนใจค้นพบบทความ จำนวน 3-5 คำ

Abstract (16 Point Bold) ภาษาอังกฤษ

.....16 Point

- นำเสนอให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ โดยสรุปสาระสำคัญของบทความตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์ หรืออคติ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาค้นหาบทความให้พบได้ง่ายที่สุด ความยาวประมาณ 250 คำ

Keywords (16 Point Bold) : 16 Point

นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่มีอยู่ในวัตถุประสงค์ของบทความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องของบทความ และเป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านที่สนใจค้นพบบทความ จำนวน 3-5 คำ

บทนำ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านสู่เนื้อเรื่อง ให้เห็นความสำคัญ และสร้างบรรยากาศให้น่าติดตามต่อไป ควรเขียนให้กระชับตรงประเด็น ไม่ยืดเยื้อ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง โดยจับประเด็นจากชื่อเรื่องแล้วนำไปสู่บริบท เนื้อหา ในส่วนนี้สามารถกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบทความ ที่มาของบทความ ขอบเขตของบทความ อาจมีคำจำกัดความหรือนิยามที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือประเด็นที่เขียน จัดวางโครงสร้างเนื้อหาและจัดลำดับให้เหมาะสม
เนื้อหาสาระควรมีความต่อเนื่องกัน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล และอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

กรอบในการวิเคราะห์ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอกรอบในการวิเคราะห์ที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรูปแบบภาพ หรือข้อความอันเป็น
ใจความสำคัญที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอให้เป็นไปตามหลักการ ทฤษฎี ตามกรอบในการวิเคราะห์ มีหลักฐานการอ้างอิงอย่างถูกต้องตาม
หลักวิชาการ มีความเป็นเหตุเป็นผล

บทสรุป (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความ โดยการเลือกประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความนั้นมาเขียน รวมไว้
อย่างสั้น ๆ ทำย่อบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสำคัญอย่างไร สามารถ
นำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรือ อาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้ง ทำยกระตุ้น
ให้ผู้อ่านไปแสวงหาความรู้เพื่อคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิเคราะห์สำหรับนำไปใช้ในเชิงทฤษฎีและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้ตามรูปแบบ APA Style (7th ed.) มีวิธีการ ดังนี้

- การเรียงลำดับรายการอ้างอิง รายการอ้างอิงที่เป็นภาษาไทยให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ
- รายการอ้างอิงที่เป็นภาษาอังกฤษให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ A-Z เรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรก หากตัวแรกซ้ำกันหรือมีส่วนแรกเหมือนกัน ให้เรียงตามตัวอักษรตัวถัด ๆ ไป
- การอ้างอิงในเนื้อหา เรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อ-สกุลของผู้แต่งคนแรก โดยให้ชื่อผู้แต่งที่เป็นอักษรภาษาไทยขึ้นต้นก่อนเรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ และตามด้วยชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรกอักษรภาษาอังกฤษเรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ A-Z

- การใช้คำย่อในการอ้างอิงภาษาอังกฤษ ใช้แนวทางตามรูปแบบ APA Style (7th ed.)
- การใช้คำย่อและสัญลักษณ์ทางสถิติ ใช้แนวทางตามรูปแบบ APA Style (7th ed.)
- การเขียนอ้างอิงประเภทหนังสือ (Book)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- การเขียนอ้างอิงประเภทวารสาร (Journal)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย

ของบทความ.

- การเขียนอ้างอิงประเภท ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (Dissertation/Thesis)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. หลักสูตรปริญญา, มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ชื่อเรื่อง

Title

1. ผู้เขียน, 2. ผู้เขียน และ 3. ผู้เขียน

Author¹, Author² and Author³

สิ่งกีด¹

สั่งกัก²

สั่งกัก³

Affiliation¹Affiliation²Affiliation³

E-mail: ¹ _____; ² _____; ³ _____

Tel.....

บทคัดย่อ (16 Point Bold)

.....16 Point

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหางานทั้งหมด ครอบคลุมสาระสำคัญของผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิง และดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม ใช้ข้อเท็จจริง
- ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และคุณค่าของการวิจัย
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์หรืออคติไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

คำสำคัญ (16 Point Bold) : 16 Point

- นำเสนอโดยเลือกใช้ตัวแปรที่ศึกษาที่เกี่ยวข้องกันกับงานวิจัย หรือคำที่เป็นชื่อเรื่องการวิจัย เป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อให้ผู้สนใจงานวิจัยสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract (16 Point Bold) ภาษาอังกฤษ

.....16 Point

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด ครอบคลุมสาระสำคัญของผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิง และดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม ใช้ข้อเท็จจริง
- ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และคุณค่าของการวิจัย
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์หรืออคติไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

Keywords (16 Point Bold) : 16 Point

- นำเสนอโดยเลือกใช้ตัวแปรที่ศึกษาที่เกี่ยวข้องกันกับงานวิจัย หรือคำที่เป็นชื่อเรื่องการวิจัย เป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อให้ผู้สนใจงานวิจัยสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอโดยใช้ภาษาแบบทางการ เป็นแบบแผน เลือกใช้คำที่ถูกต้องตามหลักภาษาและค่านิยมของคำ ใช้คำให้เกิดความหมายตรงประเด็น ไม่ซับซ้อน อ่านแล้วเข้าใจทันที การแปลคำศัพท์จากต่างประเทศควรตรวจสอบความนิยมและใช้ความหมายเดียวกันตลอดบทความ เช่น Organization พบ แปลเป็นไทยว่า องค์กรหรือองค์การ เป็นต้น และภายในหนึ่งย่อหน้าควรมีใจความสำคัญประเด็นเดียว เป็นเอกภาพ และต้องอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

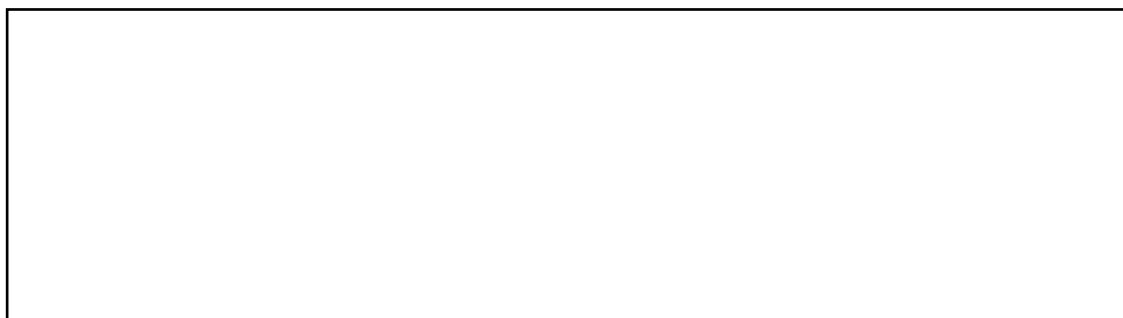
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

- นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยพอสังเขปของตัวแปรทุกตัว และ จำเป็นต้องอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้หลีกเลี่ยงการ "อ้างอิงใน" หรือการอ้างอิงต่อ ๆ กันมา ควรใช้ต้นฉบับมาอ้างอิง
 - นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการอภิปรายผล
 - นำเสนอให้มีความสัมพันธ์กันทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กรอบแนวความคิด ที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) (16 Point Bold)

.....16 Point

ระเบียบวิธีวิจัย (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอโดยอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย ประชากรและตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ควรอ้างอิงเจ้าของทฤษฎีที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยตรง หลีกเลี่ยงการอ้างอิงต่อ ๆ กันมา เขียนให้กระชับ นำเสนอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทความ

ผลการวิจัย (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์โดยอาจจะมีการนำเสนอในรูปแบบ ตาราง และการแปลความหมายอย่างกะทัดรัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตัวอย่างการนำเสนอในรูปแบบตาราง

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย

อภิปรายผลการวิจัย (16 Point Bold)

.....16 Point

- สรุปสาระประเด็นสำคัญ และอภิปรายผลในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยให้ครอบคลุมตาม วัตถุประสงค์ หากมีสมมุติฐานของการวิจัยควรอภิปรายรายชื่อ ข้อค้นพบที่ขัดแย้งหรือสอดคล้องกับ งานวิจัยของงาน
- อภิปรายข้อจำกัดและข้อบกพร่องในการวิจัย รวมถึงการอภิปรายคุณประโยชน์ของงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยสำหรับนำไปใช้ในเชิงทฤษฎีและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้ตามรูปแบบ APA Style (7th ed.) มีวิธีการ ดังนี้

- การเรียงลำดับ ให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ แล้วตามด้วย A-Z
- การเขียนอ้างอิงประเภทหนังสือ (Book)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- การเขียนอ้างอิงประเภทวารสาร (Journal)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย

ของบทความ.

- การเขียนอ้างอิงประเภท ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (Dissertation/Thesis)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. หลักสูตรปริญญา, มหาวิทยาลัย.

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

อาคารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ 9 ต.นครสวรรค์ตก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000
โทรศัพท์ 056-219100 ต่อ 2400 โทรสาร 056-882707
Email: fmsnsru@nsru.ac.th
<https://ms.nsr.ac.th>

